

Štev. 3.

V Celovcu 15. marca 1870.

XIX. tečaj.

Pridiga za 4. postno nedeljo.

(Keršanski spokornik v starosti; gov. J. A—st.)

„Bila je pa blizo velika noč, Judovski praznik“. Jan. 6, 4.

V v o d.

Bila je blizo velika noč, Judovski praznik, ko je Jezus veliki čudež storil, da je 5000 ljudi s petimi kruhi in dvema ribama nasitil. Katoliška cerkev je prav modro napravila, da je to evangelije na današnjo nedeljo postavila, zakaj bliža se velika noč kristjanov, in silno velika množica vernih, ki o velikonočnem času k sv. obhajilu pristopijo, vžila bo zdaj kruh večnega življenja. Ti dnevi naj se tedaj v resnobno pripravljanje k sv. obhajilu obernejo. Zato se tudi zakrament sv. pokore pred prejme, kakor zakrament sv. rešnjega Telesa. Zato veči del vse pridige, opominovanja in molitve postnega časa spodbujajo k pokori, katero bi imeli delati mladi in stari. — Ja za priletne kristjane je zadnji čas k temu, ker v starosti jih težej stane pokoro delati, in je ravno tako nevarno, kakor prederzno, pokoro še v višo starost odkladati.

Kako naj se pokora v starosti dela, hočem vam danes pokazati; in sicer kako se ima keršanski spokornik v starosti zadržati:

- a) do Boga;
- b) do bližnjega; in
- c) do samega seba. —

O Bog! kateri nočeš smerti grešnika, ampak da se spokori in živi: daj starim ljudem gnado, da se spokoré in spreobernejo! —

Razlaga.

1. Stari ljudje so podobni sadju, ki je za večnost dozorelo, in ki ga bo smert v kratkem pobrala, zato je njih prvih dolžnost ena, z Bogom se spraviti, in si zalogo čednosti oskerbeti, ki je za odhod v drugo življenje toliko potrebna.

Stari ljudje pa tudi res sploh bolj na Boga mislijo, kakor v mladih letih; raji molijo in raji v cerkev hodijo, nekaj zato, ker nimajo več veliko delati in zamuditi; ker svoje nekdanje zamude hočejo popraviti; ker Boga, svojega prihodnega sodnika, želé potolažiti in se ž njim spraviti. Če to vse k pravemu popoljšanju napeljuje, je to vse prav in dobro.

Ja spokorni kristjan! molitev naj bo v tvojih starih dneh tvoje nar ljubše opravilo, tvoja nar boljša tolažba, tvoje pribežališče. Pa nikar ne moli samo z žnabli, ampak tvoje serce naj govori, tvoja duša naj se k Bogu povzdiguje, — taka molitev bo Bogu dopadla.

Zraven molitve pa tudi večkrat premišluj; zakaj tudi pozorno premišljevanje je molitev. Misli pogosto na Boga in premišluj njegove dobrote, koliko let je sveta previdnost božja nad tebo čula, koliko dobrega ti je Bog skazal s tem, da ti je pošiljal hudo in dobro, veselje in žalost.

Premišluj svoje pretečeno življenje, preiskuj, kakšne so bile tvoje misli, želje, besede in dela od tistega časa, ker si se pameti zavedel, notri do današnjega dneva, in tvoja vest te bo morebiti opominjala na veliko pregreškov tvoje otročjosti, na veliko grehov tvoje mladosti, na veliko prestopkov tvoje poznejše starosti. Strojene grehe milo obžaluj, ponižno prosi Boga za odpuščanje, zahvali se mu za njegovo prizanesljivo potrpeljivost in za pridajšani čas milosti, ponovi svoje dobre sklepe v vsakdanji molitvi, posebno pri sveti maši, da hočeš ostank svojega življenja popolnoma Bogu in čednosti darovati, da hočeš svoje grešno življenje popboljšati, svoje hudo nagnjenje in navade zatirati, in svoje življenje po kersansko skleniti.

Hodi rad pridige in keršanske nauke poslušat, če ti je še mogoče cerkev obiskovati, premišluj večkrat božjo besedo, in iz nje tolažbo za svojo dušo zajemaj.

Premišluj rad Jezusa in njegovo terpljenje, posebno si skrivnosti žalostnega dela sv. roženkranca k sercu vzemi: ki je za nas kervav pot potil, za nas bičan bil i. t. d.

Pojdi večkrat na pokopališče, in obiskuj grobe svojih prijateljev in znancev, za katerimi tudi ti kmalo pojdeš: to bo zveličanske misli in sklepe v tebi obujalo, to te bo priganjalo, da boš, posebno če ti vest očita, da so tvoje spovedi pomanjkljive bile, skesano, odkritoserčno spoved od vsega življenja storil, — in to bo nar boljša priprava za srečno smert.

Le tako bodo molitve in pobožne dela priletnega kristjana tudi Bogu dopadljive spokorne dela, če ga k poboljšanju in spreobrnjenju napeljujejo. Zakaj božja pravica se le da potolažiti s tim, da se človek resnično poboljša in spreoberne, svoje serce od hudega oberne k dobremu, od pregrehe k čednosti, nepoboljšanega kristjana, ko bi še toliko molil, in še toliko dobrih del storil, Bog ne more svoje milosti in nebes vrednega spoznati, dokler resnične volje nima, in vsega ne stori, kar je v njegovi moči, zares spreobrniti se. Potlej še le odpusti Bog storjeno hudo, ki se le obžalovati, preklicati pa se ne more; potlej hoče milostljivo odpustiti, kar ni več mogoče popolnoma poravnati; potlej hoče zaslužno kazni, če ne popolnoma zbrisati, vsaj po očetovsko polajšati, večno pogubljenje v časno, zveličansko pokorilo spremeniti: potlej dobri pa še slabotni človekovi volji pride na pomoč, da začeto delo dokonča, in zanemarjeno zveličanje zopet zadobi. In ta dobra, Bogu dopadljiva volja naj se ponavlja, ogreva in otaja s tim, da človek rad moli, se vedno spominja Boga, in dobre dela pogostoma doprinaša.

Tako bi imeli stari ljudje pokoro delati, da bi se z razžaljenim Bogom zopet spravili, in da bi z resničnim poboljšanjem zopet njegovo prijaznost in dopadanje zadobili. O da bi se pač tudi to zgodilo. Toda z žalostjo moramo dostikrat viditi, da tudi stari ljudje se najdejo, kateri na spravo z Bogom clo nič ne mislijo! Starčki pri 70, 80 letih, ki svoje oslabiljeno truplo komaj že za sebo vlačijo, ki že kakor senca okoli lazijo, ki grob že odpert pred sebo vidijo, in pri vsakem posekanem drevesu sami sebi reči morajo: Morebiti bo to drevo dalo deske za mojo mertvaško trugo; — taki starčki so dostikrat še z dušo in telesom vsi na zemljo navezani. Zidajo še hiše, se zakoplujejo v skerbi polne opravila, se zamotajo v dolge pravde, ali pa se vdajo gerdemu

pijančevanju. Namesto da bi za poprejšne pregrehe pokoro delali, zmiraj le še nove pregrehe prikladajo. Zdaj v praznih dnevih ravno tako malo skerbe za svoje dušno zveličanje, kakor ob času svoje mladostne lahkomišljenosti. Ali se ne prigodi večkrat, da stari ljudje pri 70, 80 letih ravno tako malo molijo, se ravno tako poredkoma v cerkvi in pri spovednici znajdejo, kakor takrat, ko so mladenči pri 18 letih bili. Kader jih je takrat kdo na njih dolžnost opomnil, odgovorili so: „Take reči so le za stare ljudi“. Kaj pa bodo rekli, če jih zdaj kdo na to opomni? „Zdaj, bodo morebiti rekli, je prepozno, da bi se s takimi rečmi pečal, katerih vaje nistem“. Glejte, to je pokora, katero človek v starosti dela, če jo v mladosti zamudi!

Ko bi med mojimi poslušavci kaj takih starih bilo, tako merzlih do Boga, rekel bi jim z vso resnobo: Pustite enkrat svet in njegove nečimurnosti, premagajte svojo dušno lenobo, in delajte pokoro: čas hiti! smertna kosa je že nastavljena! neskončna večnost se bliža! Zdaj, zdaj bote stali pred sodnim stolom božjim! Če zdaj še odlašate z Bogom se spraviti, potlej se za vaše zveličanje moram tresti!

Zdaj pa pogledjmo, kako se mora prileten spokornik proti svojemu bližnjemu zaderžati.

2. Kdor je drugim škodo delal, mora jo poravnati; kdor je ptuje blago na-se spravil, mora ga nazaj dati, ali pa poverniti; kdor je druge razžalil, ali z obrekovanjem jih na dobrem imenu poškodoval, mora obrekovanje preklicati, in na dobrem imenu storjeno škodo popraviti. Kdor nima resnične volje bližnjemu od-vzeto čast, vzeto blago, storjeno škodo poverniti, tega pokora ne velja nič, zato ker nima trdnega sklepa, ki je k zakramentu sv. pokore potreben.

Pravi spokornik mora pa še več storiti. Kdor je v svojih mladih dneh veliko hudega, pa malo dobrega storil, ta si mora z nevtrudeno gorečnostjo prizadevati, da svojo zamudo z dobrimi deli nadomesti. Zakaj zadnji čas je, delati se mora, dokler je dan, prišla bo noč, v kateri nobeden več delati ne more (Jan. 9, 4.). Tudi sv. pismo nam pové, da ubogajmedajanje je odkupnina in rešilo za naše grehe. Prerok Daniel 4, 24. pravi: „Odkupi svoje grehe z milošnjo, in svoje krivice z usmiljenjem proti ubogim“. Tobija 4, 11. pravi: „Milošna reši od vsega greha, in od smerti, in ne bo pustila dušo iti v tamo“. In Jezus sam nam daje svet, „naj si s časnim zakladom, z minljivim premoženjem prijatlov delamo, in zaklade za nebesa nabiramo“. (Luk. 16, 9.) Jezus, kateri usmiljene zveličane imenuje, ker so tudi usmiljenje skazovali,

bo enkrat kakor sodnik posebno po delih usmiljenja vprašal, in po njih svojo sodbo izrekel.

Spokornik mora pa pri svojih dobrih delih želje imeti, ko bi mogoče bilo, še več dobrega storiti, potlej mu bodo njegove dobre dela v spravo in nadomestjenje storjenih grehov. Tak spokornik je bil Cahej, kateri je po svojem spreobrnjenju pripravljen bil, po četvero poverniti, ako je ktereга ogoljufal, in polovico svojega premoženja med uboge razdeliti. Če se pa premožni grešnik tega lahkega pripomočka ne posluži, je to neodpušljiva in gerda lakomnost, očitno znamenje, da še clo nič resnične volje nima, da je njegovo serce še nepoboljšano, še vse na pozemeljske dobrote navezano, ktere bo kmalo zapustiti moral, in se vendar od njih ločiti ne more.

Tako reven pa tudi nobeden ni, da bi v svojih starih dnéh še marsikaj dobrega storiti ne mogel. In če z svojim truplom bližnjemu ne more pomagati, zamore mu pa s svojo dušo. Če družega dobrega storiti ne more, to pa lahko stori, da druge podučuje, da jim dober svet daje, da jih v žalosti potolaži. Takih priložnost ni treba daleč iskati; skoraj vsák dan jih človek pred seboj ima. Če pa človek družega dobrega storiti ne more, naj pa vsaj želje ima dobro storiti, in Bog bo, kader ni mogoče dobrih del storiti, tudi dobro željo namesto del sprejel. In kdo bi ne želel dobrega storiti, če pomisli, koliko dobrega je iz božje roke v svojem dolgem življenju že prejel, in koliko dobrega še upati ima v večnosti, če zdaj svoj grešni dolg plačuje, in še dobro dela, kolikor v tem kratkem času še zamore. Dobrega storiti pa človek veliko več zamore, kakor si misli, če le resnično voljo ima.

In če človek v starosti družega storiti ne more, vendar zamore lep izgled dajati, in s tem gotovo veliko dobrega storiti. To je posebno tisti dolžen, kateri je v svojih mlajših letih pohujšanje dajal, in tako tudi druge v greh pripravil. Oh to keršanskemu spokorniku strašno težo dela na sercu in na vesti! Kar je storjenega bilo, to je storjeno, in se nič drugače popraviti ne da, kakor z lepim pobožnim življenjem, s katerim očitno pokaže, da svoje poprejšno življenje studi in zaničuje.

Če se je pa človek tudi v starosti poboljšal, in je nekterim grehom tako rekoč odmerl, toliko hujši pa je in ojestrejši v svojih sodbah, ki jih čez druge slabe, grešne ljudi dela. Stari ljudje zmiraj le tožijo, kako da je spriden zdajni svet. Toda kaj to pomaga? S tem ni nič pridobljenega, s tem ni nihče poboljšán. Razuzdana mladina na to nič ne porajta, se le posmehuje, in

potlej še nalašč nagaja in kljubova. V resnici pobožne duše pač zdihujejo nad tem, da je tako spriden zdajni svet, in objokujejo, kako slepi da so in se pogubljuje grešniki, in molijo k Bogu, naj se spreobernejo, in po Jezusovem izgledu iščejo zgubljene, kjer le morejo, z ljubeznijo in modrostjo na pravo pot pripraviti. — Tako zadržanje proti grešnim ljudem se toliko bolj spokornikom spodobi. Mislite, kader druge grešiti vidite, na svoje lastne grehe, na razuzdanosti svoje mladosti, mislite, da ste tudi vi pred Bogom kazni vredni bili, in ste jih morebiti še zdaj vredni. Ali nimate zadosti sami nase gledati? Ali ste se že popolnoma poboljšali? Ali ste že zadosti pokore za vse svoje grehe storili? Ali nimate sami pred sodbo božjo se tresti, in pri božji usmiljenosti pribežališča iskati? Ali ne bote imeli poterpežljivosti, prizanesljivosti, in usmiljenosti s svojim bližnjim, ker jo je Bog toliko časa z vami imel, in ker jo je vam tako zlo potreba? Ne sodite, da ne bote sojeni! —

Pa ko bi tudi zares razžaljeni bili, ko bi tudi zares pravico imeli pritožiti se, in priložnost se zmaščevati: o pomislite, koliko je že Bog vam odpustil, in koliko še vam odpustiti ima! Saj vsakdan molite: „Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom“. — Kako zamorete pri Bogu odpuščanje svojih obilnih grehov upati, če svojemu bližnjemu nočete prizanesti, in mu tako majhnega dolga nočete odpustiti? — O bodite usmiljeni, kakor je vaš Oče nebeški usmiljen!

Sploh pa naj bo starim ljudem rečeno, da naj svoj jezik kroté in strahujejo; zakaj pogostoma se zgodi, da, ko z drugimi udi svojega ostarelega in oslavljenega trupla grešiti več ne morejo, pa s svojim jezikom veliko grehov storé, ker s svojim memranjem in pikanjem hišne ljudi žalijo, z nespametnim govorjenjem druge pohujšajo, z opravljanjem in obrekovanjem dobro ime bližnjega černijo, z lahkomišljenim ali hudobnim čenčanjem in blebetanjem mir v hiši in zunaj hiše razdirajo, z grajanjem, s pritožbami in z godernjanjem Boga in ljudi žalijo. — Kako žalostno je to, da z jezikom, s tistim udom, s katerim bi mogli vselej, posebno pa v starosti Boga častiti, Boga le žalijo, bližnjemu pa krivico delajo; da z jezikom število grehov poprejšnega življenja množé, in si odgovor, ki ga bodo skorej pred Bogom morali dajati, še bolj otežé. Nikar toraj ne pozabite, kaj sv. apost. Jakob pravi: „Ako pa kdo meni, da je pobožen, pa ne berzda svojega jezika, temuč zape-ljuje svoje serce, je prazna njegova pobožnost“. (Jak.1,26.) Varujte se, da ne bote s svojim govorjenjem drugih zbadali, pohujševali, opravljali ali dražili; ampak, kader govorite, govorite tako, da bo vaše govorjenje drugim v podučenje in v dušno zveličanje. S ta-

kim zaderžanjem proti bližnjemu bočé pokazali, da ste pravi spokorniki. — Pa tudi sami proti sebi se zadržite kakor pravi spokorniki.

3. Ponižnost in poterpežljivost ste dve posebne lastnosti resničnih spokornikov. In v teh se vaditi, je v starih dneh posebno dosti priložnosti.

a) V starosti človek ni nič več tako obražtan in ljubljen, kakor je bil v mladih letih. Star človek mora marsiktero razžaljenje in zaničevanje prestati, mora marsiktero očitanje in zmerjanje preslišati, posebno od neumnega, razuzdanega mladega ljudstva. Star človek mora z žalostjo občutiti, da na svetu nič več ne velja; včasih mora še clo nar geršo nehvaležnost prenašati! O to boli, in toliko bolj boli, ker star človek družega ne more, kakor terpeti in molčati. — To da spokorni kristijan vse to sprejme kakor zveličansko poniževanje, in v ponižnosti pred Bogom spozna, da to poniževanje zasluži, da se ž njim za svojo nekdanjo prevzetnost in ošabnost, nečimurnost in lahkomišljenost pokori. On zdaj iz skušnje vé, kako to boli, kar je nekdanj sam iz mladostne nepremišljenosti storil, kako zlo se je z enakimi pregrehami zoper stare ljudi pregrešil. On se pred Bogom ponižuje, na tihem zdihuje, in pohlevno terpi.

b) V starosti je veliko terpljenja in nadlog. Diogen pravi, da starost je bolnišnica vseh slabost; kar truplo zadene, je to popolnoma resnično. Starim ljudem je lepota iz njih obličja prešla; njih moči vedno pešajo; njih čelo se gerba; rudeča barva iz njih lic je zginila; njih glas je slab; njih hoja je težavna; njih oči so motne in meglene; njih glava je kakor s snegom pokrita. Starost je že sama na sebi bolezen, ali vsaj vedna bolehnost. Zmirej je kaj poječati in potožiti. Star človek, če tudi nima velikih bolečin in terpljenja, pa vendar povsod občuti nekako zopernost, težo in slabost. Kako britko in težavno je pa za starega človeka to, kader mora dostikrat po dolgo časa na bolniški postelji ležati! Kaj še le, če še revščina in potreba zraven pride! Kader bolni in betežni starček v svoji revščini na terdi slamnati postelji stradati mora, brez pomoči, brez postrežbe, brez potrebne hrane: o kako mora to v starosti boleti! V taki nadlogi je zares potreba stanovitne, keršanske poterpežljivosti! — In ta poterpežljivost je tudi pokora!

Oh ti si morebiti svojo revščino in bolezen sam si nakopal, zdaj v starosti moraš za svojo mladostno lahkomišljenost, za svoje razuzdanosti in neporednosti pokoriti se. Pokori se za svoje grehe

s keršansko poterpežljivostjo. Spoznaj, da si kazni vr eden, in vkloni se ponižno pod božjo roko, ki te tepe. Bog je pravičen; on grešnika ne more brez kazni pustiti. Ti ne moreš reči, da ti krivico dela, da po nedolžnem terpiš. Bog je pa tudi usmiljen: tudi to tepenje je milost, in ti ima k poboljšanju in zveličanju služiti. O koliko boljši je, tukaj se pokoriti, kakor tamkaj! Daruj toraj svoje terpljenje in bolečine Bogu, za pokoro svojih grehov, s skesanim, spokornim srcem. Sprejmi terpljenje in bolečine, kakor nar bolj zveličansko pokoro, ki ti jo Bog sam naklada. Ta keršanska poterpežljivost je Bogu dopadljiv spravi dar za tvoje grehe. — V svojem terpljenju obračaj svoje oči na svojega križanega Zveličarja, kateri je po nedolžnem toliko in tako stanovito za nas grešnike terpel, in vterduj se ž njegovim izgledom v poterpežljivosti.

S k l e p.

Tako se ima kristjan v svojih starih dneh zadržati proti Bogu, proti bližnjemu, in proti samemu sebi, če hoče spokorno in ponižno na svoje pretečeno življenje nazaj gledati, se spokorno za srečno smert pripraviti, in enkrat s Simeonom reči: „Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod! po svoji besedi v miru, ker so vidile moje oči tvoje zveličanje!“ Amen.

Pridiga za 5. postno ali tiho nedeljo.

(Hudo nagnenje in njegovo sadje; gov. M. T.)

„Tedad so pobirali kamnje, da bi vanj lučali.“ Joan. 8, 59.

V v o d.

Že dolgo časa so veliki duhovni in farizeji zavidljivo pogledovali na Jezusa, ker se jih je čedalje več njegove sv. vere priprijemalo. Lepo je Jezus svaril tudi njé, naj bi vse nebeškemu Očetu pridobil. Ali zavoljo tega so le še hujše nanj prežali in iskali priložnosti, ga umoriti; zatoraj jim je tudi spridenost njih serca in njih hudobije očitno grajal. Imenoval jih je pobeljene grobe, kateri se od zunaj svetijo, znotraj pa so polni smradu in gnjilobe; imenoval jih je gadovo zalego, in svaril pred njimi svoje poslušalce, naj bi se njih kvasu ne navzemali. Od tacih resnic, ktere so od Jezusa slišali, jim njih jeza do verha privre, in z zobmi škripljejo, nad njim se maščevati. Zakaj to je bilo in bo resnično, kar že pregovor pravi: „Pravica oči kolje“. Zato ravno danes, ko jih spet svari in zavračuje, začnejo kamnje pobirati, da bi ga kamnovali. Toda ura njegove smerti še ni prišla, in od Očeta mu tudi na to vižo umreti ni bilo namenjeno, zato je spred njih oči zginil iz tempeljna. — Poglejte! tako daleč zajde, kdor se svojega budega nagnjenja in svojih strast v mladosti ne vadi krotiti. Zdé se mu s konca le majhine stvari; ali sčasoma k toliki moči pridejo, da ga popolnoma pod svojo oblast spravijo. Enake so s prva tistemu majhnemu oblaku, ki ga je prerok Elija na gori videl, ki se je pa kmalu čez vse podnebje razširil in obilno dežja dal. Te strasti v človeku so kače, ki jih v svojem naročji grejemo, ki nas pa na zadnje do smerti pičejo. One so oglje pod pepelom skrito, ki nenadama spod nje švigne in s svojim plamenom strašen požar napravi. — To nas uči skušnja, odkar svet stojiš, in bolj kakor kdaj, nas od tega prepričujejo današnji časi. Hočemo

tedaj spoznati, zakaj je svet čedalje hujši, preudarimo danes to resnico:

1. Kako se ljudje sploh svojemu nagnjenju v oblast pripuščajo, in

2. Kako deleč da jih to nagnjenje naposled za sebo potegne.

Premišljujmo to z zdravo pametjo in z jasnim umom, in nikar si ničesar ne prikrivajmo, kar nam je v spodtikljej k zve-
ličanju! —

Razlaga.

1. Kako nevarno je, svojim strastim se pripuščati in jih ne na vajeti imeti, svari nas prav po očetovsko cerkveni pridigar v sv. pismu, ki pravi: „Ne slušaj svojih želj in obračaj se od svoje lastne volje. Če vse slasti svoji duši privoliš, te bodo osramotile pred tvojimi sovražniki.“ (18, 30.) Res je, da človek brez vseh nagnjenj in čutil ne more biti. Ljubezen, sovraštvo, veselje, zopernost, hrepenenje, strah in veliko drugih nam je že od natore prirojenih, ki se jih znebiti ne moremo. Po tem takem je le na tem ležeče, kako da vse te občutke zravnujemo; da ljubimo ali sovražimo, kar je ljubezni ali sovraštva vrednega; se bojimo tega, ali hrepenimo po tistem, kar nas od našega poslednjega cilja od-
vračuje, ali nam pot do njega kaže. Ta vsem dana postava je tako stara, kakor svet, ker že Kajnu je Bog rekel: „Poželjivost bodi pod tebo, in ti imaš čez njo gospodovati“. (I. Moz. 4, 7.) Le na to vižo, pravi sv. Avguštin, je pravičen človek, naj bo tudi v sužnosti, na svoji duši prost; in vsak, kdor se svojim strastim podverže, je, naj bo tudi na kraljevem sedežu, sužinj toliko gospodarjev, kolikor hudobijam je vdan.

Kaj pa se pri nas navadno stori namesto, da gospodujemo čez svoje strasti? — Namesto da se gizdavost (ofert), ki se že pri majhnih otrocih vidi, še za časa poniža, jo najrajše s hvalo in lišpanjem prenapenjamo. Namesto da se jeza pri majhnih otrocih strahuje, dražijo se še nalašč in večidel se jim dovoli, česar bi radi. Namesto da se doma na nje gleda, se jim dovoli, da se od jutra do večera, koder sami hočejo, potepajo, in kader od lakote prignani domu pridejo, se jim iz usmiljenja, namesto

palice, v potuho dà kos kruha. To, se ve da, je pa še le začetek. Ali hudobni, pravi sv. pismo, tudi v starosti ne bo odstopil od svojega pota. Če se življenje veliko kristjanov od njih perve mladosti pa celo do sive starosti pregleduje, posname se iz vsega, da so vse, kar so storili, storili zgolj le po gnanji svojih strast. Zakaj so delali? Nekteri, ki jih je lakomnost posedla, zato, da bi obogateli; drugi, ki so zapravljivosti podverženi, zato, da so si gerlo nalijali pri druščinjah in veselicah; tretji, ki so polni napuha in prevzetnosti, delali zato, da so bili lepše od drugih oblečeni, kakor da bi bila v tacih cunjah tudi dušna lepota skrita. Zakaj molijo in semtertje sv. zakramente prejemajo? Lakomnik zato, da bi mu Bog še več dal; nevošljivec, da bi Bog bližnjemu srečo odvzel; tisti, ki se za pobožne imajo, zato, da bi jih svet vidil in hvalil; posvetnjak iz navade. Tako se vse njih djanja iz njih terme in iz njih nagnjenja dajo izpeljati.

Pri tem bote pa mislili: Saj je to že vse eno, naj iz tega ali unega namena delam in pa molim; delo kakor molitev je zmiraj hvale vredno. Ali če delaš in moliš le zavoljo tega, da svoje nagnjenje podpiraš, kakošen sad imaš od tega? Kristus pravi: „Na njih sadu jih bote poznali“. Sad tacih pa, kakošen je? Od kod pride toliko opravljanja in obrekovanja, ki se še za greh nima? Od kod toliko laži in graje, ki spet, če koga v očitno škodo ne pripravi, ali na vozu derv iz sosedove hoste ne odpelja, ni greh? — Ni nam treba dalje vprašati, zakaj se v ljubezni do bližnjega tolikokrat pregrešimo; zakaj sosed soseda ne more terpeti, zakaj se prijaznost v sovraštvo spreminja? — ker kolikor glav, toliko misel; kolikor ljudi, toliko termastih sere, ki le vsak sebi streza, svoje nagnjenje redi in pase. Od tega pride, da so potlej naše serca vse obdivjane, kakor tista njiva, od ktere Salomon pravi: „Šel sem čez njivo lenega in po vinogradu neumnega: in glej! polno je bilo kopriv in ternje je po verhu rastlo, zid pa je bil podert. In ko sem bil ogledal, sem si to za poduk k sercu vzel“. — Naj bi tudi današnji kristjani za poduk si k sercu vzeli, da, kdor svojih strast ne premaguje, se greha ubraniti ne more, ravno tako ne, kakor se ne da njiva plevela očistiti, če se s korenino ne izruje. Zakaj da je pa treba, strasti že v mladosti iz svojega serca preganjati, pove nam spet Salomon, rekoč: „Če privoščiš svoji duši vse slasti, osramotili te bodo pred tvojimi sovražniki“. Ne le, da nas k raznim grehom in hudobijam napeljujejo, nas tudi:

2. Stóré neobčutljive, vadostne in terdovratne grešnike. —

Da nas stóré neobčutljive, to spozna lahko vsak sam iz svoje skušnjé. — Če si grešil v svoji mladosti, pekel te je vsak majhen greh precej; bal si se precej ostre besede svojih staršev, in berž

te je od sramožljivosti rudečica oblila, če so ti kaj napčnega očitali; pred vsako senco in vsako sapico te je bilo strah in groza, ker si mislil, da se bo Bog zavoljo tvojih pregreškov nad tebo maščeval. Ali, kako kmalu je zginila tako tanka vest! kako kmalu minul tisti otročjepobožni strah! Ne ginejo te več ne svarjenje, ne prošnje, in še tako lepe ali ojstre pridige ti serca ne pretresejo. Veseli ali žalostni prigodki nimajo nate nobenega navtisa, solz v objokovanje svojih grehov ne poznaš; bodi pri smertni postelji umirajočega ali pri pogrebu svojega znanca. Smert, trohnoba in večnost, grom in blisk nad tvojo glavo, vse se ti dozdeva vsakdanje, postal si neobčutljiv. Mirno in veselo živiš, poješ in vriskaš, si dobre in židane volje, med tem, ko pregrehe in hudobije kakor vodo požiraš. Kako si tako neobčutljiv postal? Poglej! nagnjenje je jelo čez te gospodariti, je vso gerdobijo greha pred tvojimi očmi zbrisalo in vest ti je zaspala. Kar nam sv. pismo od nečistosti Sodomljanov, od Savlove nevošljivosti, in od skoposti Judeževe pripoveduje, vse to nam je v spričevanje, kako neobčutljivo postane serce tega, ki se ni precej s konca zoperstavljal svojim strastim.

Strasti postanejo tudi v navado. Postavimo si pred oči kakega človeka, ki zna po vervi dobro plezati in skakati. Mi sami se bojimo zanj, ko vidimo, da v višavi po vervi hodi, in od strahu zamižimo, da bi doli ne padel, si roke ali noge ne zlomil, ali se ne ubil. Toda dolga navada mu je to igro že v natoro spremeniła, tako, da se ni zanj bati, naj bi tudi po vervi po eni sami nogi skakal. Ravno taka moč navade se pa tudi kaže pri strastih. Grehe, nad katerimi se natora zavzema; preklinovanja in rotenja, nad katerimi je stermeti; goljufije, krivičnosti in dela mesa, ki z nebes kličejo oginj maščevanja; take grozovitne pošasti se človek privadi s smehom gledati, kedar vihar njihovih strast glas vesti preprija, in če se drugi, viditi ga na kraji pogubljenja, jokajo po njem, posmehuje se on sam sebi in norčuje. In iz te navade zajde v terdovratnost.

Kajne, verjeti bi bilo, da bi tistega mornarja, kteremu se je že večkrat poprej na skalovji barka razdrobila in je le s kako diljo se smertne nevarnosti otel, ne bilo več na morje spraviti. Toda pri vsem željno pričakuje dneva in vgodne sape, kedaj bo spet morje se pomirilo, da bo razpel jadra in zastave, in se peljal v ptuje kraje. Memogrede so nesreče pozabljene. Tako prederzno ravna mornar, ker mu je bila sreča pri nesreči že dostikrat mila, in misli, da mu mora biti vselej.

Temu enak v prederznosti je grešnik, kateri po besedah sv. pisma pravi: „Grešil sem, pa kaj se mi je žalega prigodilo?“ V tem pa ne pomisli, da, če greh na greh naklada, z vsakim dnevom mero svojih pregreh polni, in se z vsakim dnevom, z vsakim trenutkom časa peklu in večnosti bliža, bliža tisti strašni uri, ko ima v roke pasti razserjeni pravici Božji, pred katero pekel in vsi hudobni duhovi trepetajo. — Kar bi take še prestrašiti zamoglo, bilo bi spoznanje njih nesrečnega stanu. Toda, kako ga hočejo spoznati, ker imajo od svojih strast meglene oči in serca vse oterpnjene? Naj tudi nad njih glavami blisk za bliskom šviga, naj se zemlja stresa in pred njih očmi požira hudobneže, vse to jim ne da spregledati, ker pili so iz strupenega kelha omotice, in kakor apostol pravi: „Bog jih je pripustil njih spridenim željam in njih hudobija jih je oslepila, da se hvalijo s svojo lastno sramoto“.

S k l e p.

Kristjani! da pa tudi nas naše strasti in nagnjenja tako neobčutljivih, vadostnih in terdovratnih ne storé, premagujmo jih s tem, da bomo večkrat svojo vest izpraševali, sami nase ne zaupali, ampak v molitvi na Boga stavili vse zaupanje, s tem mu pokazali zatajevanje samega sebe, ki je Bogu najprijetniši dar, pokazali voljo, starega človeka s hudim nagnjenjem sleči, in obleči novega, ki je po Bogu stvarjen v pravičnosti in svetosti resnice. Amen.

Pridiga za evetno nedeljo.

(Nezvestoba Judov in kristjanov do Jezusa; gov. A. L.)

„To ljudstvo me časti samo z ustni, njih serce pa je dalječ preč od mene“.

Mat. 15, 8.

V v o d.

Ko je po besedah današnjega sv. evangelja Jezus v zadnjič pred svojim terpljenjem v Jeruzalem šel, ozdravil je gredé slepega iz Jerihe. Ko ljudstvo ta čudež vidi, častilo ga je visoko. Tudi je pred nekoliko dnevi Lazara od mrtvih obudil, zavoljo česar ga je vse ljudstvo ljubilo in spoštovalo. Njegovo ime je torej slovelo po vsem Judovskem zlasti pa v Jeruzalemu. Ljudje pa zvedó, da je Jezus na potu v Jeruzalem; zatorej mu gredo Jeruzalemljani slovesno nasproti. Z vejicami so cesto posuli, po kateri je imel priti, clo obleke se niso anali in so jo razgrinjali po potu, njemu v čast. In vsa množica, majhni in veliki, so mu neprenehoma vpili: „Hozana Sinu Davidovemu. Češčen bodi, kdor pride v imenu Gospoda!“

Kako dolgo pa so Judje Jezusa častili in hvalili, kako dolgo ga ljubili in spoštovali, znano vam je vsem. Danes so mu s tolikim veseljem nasproti šli, ga s toliko častjo v Jeruzalem spremljali in ga tamkej s toliko slavo sprejeli. Malo dni pa samo mine, in veselo petje, veselo pozdravljenje: „Hozana“ se spremeni v „Križaj ga, križaj ga!“ — V nedeljo niso vedeli, kako bi bili Jezusa dovolj počastili, v četrtek pa ne vedo, kako bi ga dovolj zasramovali in zaničevali. Kdo bi torej Judom zavoljo tolike nezvestobe ne zameril; pa smo mi mar boljši od njih? Kako dalječ narazen je tudi pri nas „Hozana“ od „križaj ga“. V naše lastno svarjenje in poboljšanje premislimo danes nekoliko bolj to nestanovitnost in nezvestobo, in seer:

1. Nezvesti so bili Judje Jezusu, ko je še na zemlji bil.

2. Nezvesti smo mu sedaj kristjani, ko je v nebesih. Pripravite se!

Razlaga.

1. Ko je Jezus zadnjikrat pred svojim terpljenjem z oljske gore Jeruzalem gledal, tedaj se mu je milo storilo in britko se je zjokal, ker je vidil, kako bo mesto razdjano, in koliko duš pogubljenih. Prerokoval je tukaj svojim učencem terpljenje, katero mu bo prestati, zaničevanje in gerdenje, katero mu bodo Judje naklonili, molčal pa je od tega, kako častitljivo ga bodo oni sprejeli. Oboje je vedel, koliko mu bo terpeti, pa tudi kako veselo ga bodo sprejeli, pa molčal je od tega, ker to veselje mu je le žalost, mu je terpljenje toliko britkeje storilo. Nikoli se ni veselil, če ga je ljudstvo hvalilo, ker previdil je njegovo nestanovitnost. Ne smemo misliti, da so Judje Jezusa zmeraj sovražili. O ne, ampak ljubili so ga in častili, kakor velicega preroka in čudodelnika. Pa ta njih ljubezen, ta njih hvala ni bila stanovitna. Ko je v Najmu mladenčca od mrtvih obudil in ga materi nazaj dal, prešinila je vse groza. „Velik prerok je med nami vstal, so rekli, in Bog je svoje ljudstvo obiskal“. Jajrovo hčer je obudil, in vsi so ga hvalili. Ko je Lazara od mrtvih obudil, stermelo je vse. Ko je slepega ozdravil, iz obsedenih hudiče izgnal, govorili so vsi: „Takega v Izraelu še nismo vidili!“ Ko je razburkano morje z močno besedo potolažil, takrat so se čudivši vpraševali: „Kdo je neki ta, ki so mu vetrovi in valovi pokorni?“ — Učil je v puščavi in tri dni je množica obstala brez jedi iz ljubezni do njega in njegove besede. Ko jih je toliko tisuč z malo kruhi nasitil, hotli so ga za kralja imeti. Ko je v Jeriho prišel, hotlo ga je vse viditi in pri sebi imeti. Na njegovo besedo so se vzdignile cele množice ljudi in so za njim šli. Zavolj njegovih čudežev so vanj verovali in se mu čudili. Zavoljo njegovih dobrot do revnih, bolnih in grešnikov so ga častili, ljubili in mu hvaležni bili. Pa vendar zraven kolika nezvestoba! Farizej samo spregovori: „S pomočjo belcebuba hudiče izganja“, in ljudstvo verjame. Ljudstvo, katero je tolikokrat reklo: Velik prerok je on, naš Zveličar! to ljudstvo zdaj pravi, da je goljuf! — Kteri so ga za kralja imeti hotli, tožijo ga zdaj, da ljudstvo zoper cesarja šunta in ga hočejo umoriti. Kterega so tolikrat hvalili kot svojega dobrotnika, temu zdaj rečejo, da je njih sovražnik.

In o času njegovega terpljenja so ga vsi zapustili, ni jih ozdravljenih, ne njih bratov, ne sorodovincev. Nihče se zanj ne potegne, nihče ga ne zagovarja zoper vpitje divje druhali. Nobeden nima serca se dražejim farizejem protiti. Sto in sto, ki jih je ozdravil in jim grehe odpustil, nobenega ni, ki bi ga tolažil, nobeden ga z žalostjo ne spremi na križevem potu, nobeden mu ne da samo požirka merzle vode. Le Veronika in njegova žalostna mati, Janez, Magdalena in jokajoče žene Jeruzalemske se usmilijo njegove britkosti.

Tisto hudobno, nezvesto ljudstvo, ki ga je za kralja hotlo imeti, posadi mu ternjevo krono na glavo in se raduje njegove kervi. Tisto hudobno ljudstvo, kteremu je toliko dobrega storil, se veseli, ko ga bijejo in zasramujejo. Tisto grozno nehvaležno ljudstvo, ktero je vpilo: „Jezus, sin Davidov, usmili se mene“, to ljudstvo prosi Pilata, naj Baraba spusti, Jezusa pa na križ pribije.

Kolika nestanovitnost, kolika omahljivost! Ko bi Judje poprej ne bili tako Jezusa spoštovali, občudovali, ljubili in častili, ne bila bi ga ta njih hudobija tako žalila. Žalilo ga je, ko je ljudstvo zapeljivim farizejem več verjelo, ko njegovim besedam in močnim delom, ko ga je vse ljudstvo, ktero mu je nekoliko poprej hozana vpilo, zapustilo, pa ne samo zapustilo, temuč tudi po njegovi kervi žejalo. O poznal je to ljudstvo in toraj popisal v preroškem duhu njih nezvestobo, rekoč: „To ljudstvo me časti samo z ustmi“. In v svojih prevelikih bolečinah jih v svojem terpljenju nagovori rekoč: „Moje ljudstvo, kaj sem ti storil?“ — Pa tudi mi kristjani smo njegovo ljudstvo, tudi nam je dobrote skazoval, pa tudi mi smo mu ravno tako nezvesti, kakor so mu nekdaj Judje bili.

2. Kdor ljudi pozna, ve, kako malo se je na nje zanašati. Danes imamo prijatle, jutri bodo ravno ti naši sovražniki. Danes nas hvalijo, jutri bodo nas grajali. O, to moramo le premnogokrat skušati. Pa nihče ni tega tako skusil, kot božji Sin, Jezus Kristus.

Da so mu bili Judje tako nezvesti, ni se čuditi. Ker oni so stanovitno terdili svoje nekdanje postave. Imeli so slabe vodnike, kateri so si na vso moč prizadevali, začeto vero v Kristusa podreti. K temu je pritisnila še njih lastna terdovratnost, in kmalo se je ljubezen do Jezusa prevernila v grozno sovraštvo.

Ako smo mu pa mi kristjani, ktere je Kristus s svojo drago kervjo odkupil, ki smo zaznamnjani z njegovim imenom, in se njegove brate imenujemo, enako nezvesti, da mu zdaj „hozana“ zdaj „križaj ga“ vpijemo, kaj nam je tedaj od božje pravice pri-

čakovati? In žalibog, da so kristjani še bolj nestanovitni, še bolj Jezusu nezvesti, kot so Judje bili!

a) Hvalijo ga z vsakdanjo molitevjo zjutraj, hvalijo ga zvečer, pa komaj so hozano izgovorili, že ga križajo s pregrešnim govorjenjem, z jezo, nečistostjo, z opravljanjem bližnjega in s pregrešnim življenjem. Kdor ne živi tako, kakor moli, Kristusa samo z ustmi na videz časti, in se samo v tem od Judov loči, da je njegova nezvestoba toliko večja, ker je kristjan.

b) Ne kakor nekdam beriči v zasramovanje, ampak iz časti pripoguje kristjan koleno pred Jezusom in pred njegovim presv. Imenom, in vendar nečast dela svojemu Gospodu in Učeniku s svojim življenjem. Nezvesti ga zapusti malo pozneje, komur se je poprej uklanjal.

c) Jezus tebi živim, kliče v cerkvi, kader ugleda sv. Rešnje telo; komaj iz cerkve stopi, že živi grehu in hudiču. Hinavščina nezvestih Judov ni bila večja.

d) Presv. Rešnje telo je kristjanu naj bolj častitljivo, hvali ga in ga moli, kader je žegen v cerkvi, ali kader ga k bolniku nesó ali pri procesiji o sv. Rešnjem telesu. Kakor Judovsko ljudstvo v Jeruzalemu, tako mu tudi on po poti zelene vejice poklada, hiše zalša in poje trojno sveto presv. Rešnjemu telesu. — Pa ne terpi dolgo in on že preklinja to skrivnost v svojem divjem djanju. Molči, ko njegovi strašno in zmeraj preklinjajo in sam s svojim pregrešnim življenjem sramoti sv. imenitno skrivnost, katero je s svojimi ustmi tako visoko častil. Objame kot Judež svojega Gospoda, ga izda in križa v nevrednem sv. Obhajilu. O Gospod, nisem vreden, reče z evangelijskim stotnikom, da greš pod mojo streho, pa komaj ga je sprejel, že dela gerdo z njim, kot s svojim sovražnikom, ga s svojimi grehi bije, ga ne porajta, je mlačen in merzel, in ga odžene s svojim svetim duhom. Tako nezvesti še Judje niso bili.

e) Lepo pozdravljenje je voščilo: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“. Vsak dan hvalimo s svojimi ustmi v Česčena si Marija Jezusa rekoč: „In žegnan je sad tvojega Telesa“. Pa kolika nezvestoba do Jezusa, ko ga toliko njegovih otrok tako pridno z ustmi časti, pa kmalo z ravno tistimi ustmi ga zasramuje in preklinja. Taki ne spoznajo svoje laži in hinavstva, ki v molitvi z drugimi kristjani Odrašenika hvalijo in časté, kmalo potem pa v grešnih družbah, po kerčmah in družih hišah naj svetejše reči zasmehljavajo, Kristusove služabnike obrekujejo in zaničujejo, čeravno Kristus govori: „Kdor vas zaničuje, mene zaničuje!“

f) Kader k zakramentu sv. pokore pristopimo, kličemo: „Jezus, sin Davidov, usmili se me“. On se nas usmili, in nas

ozdravi. Pri prvi skušnjavi pa pozabimo njegove dobrote, in ne-hvaležni ga zapustimo, kakor hitro začne divja druhal zoper njega vpiti: „Križaj ga!“

g) In ali ne pričajo nedelje in prazniki naše nezvestobe do Jezusa, ali niso ravno nedelje in prazniki podaljšana cvetna nedelja in veliki petek. Dopoldne se povsod hozana glasi, ljudje molijo, božjo besedo poslušajo, se uklanjajo, roke proti nebu dvigujejo. Popoldne pa, (če še tako dolgo sterpé), vpijejo, križaj ga! Ne služijo več Bogu, ampak hudiču, grešijo mnogotero! O velika hinavščina kristjanov, nesrečna omahljivost, nesramna nezvestoba do Jezusa! Ja, „to ljudstvo me samo z ustmi časti, njih serce pa je deleč od mene“, tako se Kristus po pravici čez nas pritožuje. (Mat. 2, 62.)

S k l e p.

Sramujmo se toraj hinavščine, kristjani, obžalujmo svojo nestanovitnost in nezvestobo do Jezusa, in bojimo se kazni, koja bi kot Jude tudi nas zadela namreč nesreča in revščina na zemlji, oterpenjenje serca in unkraj večno pogubljenje. Hvalimo in molimo Boga v duhu, v resnici, iz serca in kažimo v življenju, da nam je z molitevjo resnica. In nikoli ne zabimo besed Zveličarja, ki pravi: „Ne slehern, kdor reče: Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, ampak kdor spolnuje voljo mojega Očeta, kteri je v nebesih, bo zveličan“. Amen.

Pridiga za veliki petek.

(Jezusova ljubezen in naša nehvaležnost ; gov. J. A—st.)

„Z večno ljubeznijo sem te ljubil“. Jerem. 21, 3.

V v o d.

Sv. mati kat. cerkev danes obhaja spomin terpljenja in smerti svojega Ženina — oh pač žalosten spomin! — Zato danes altarji brez kinča stojé, zato so orgle tiho, zato zvonovi molcé!

Vse danes žaluje — vse je tiho — vse molči; eden le bi imel govoriti — eden le bi imel danes svoj glas povzdigniti — in ta je keršanski pridigar. — Kjer cerkev molči, kjer angelci niso v stanu govoriti, kje bom jes besede našel, to povedati, kar je neizrekljivo?

Iz starodavnih časov pripovedujejo od umetno izdelane podobe, ktera je žalost staršev zavoljo smerti otroka pred oči stavila. Z veliko umetnostjo je podobar žalost očeta zmalal; ko je pa na to prišel žalost matere zmalati, odpovedala mu je roka službo in naredil je nad glavo matere gosto černo zagrinjalo. Zakrito obličje matere pa je več povedalo kakor vse; oznanjalo je žalost, ktera je tako velika bila, da se ni dala zmalati.

Tako bi tudi jes v polnem občutju svoje nezmožnosti Kristusovo terpljenje, spodobno popisati, naj rajši molčal in tako Kristusovo terpljenje z zagrinjalom zakril, in samo to bi vam povedal, da je „neizrekljivo“, in potlej bi ta sveti kraj zapustil, in bi vam premišljevanje neizmerne terpljenja prepustil. — Gotovo bi to ne bila nar slabša pridiga za veliki petek — bila bi pridiga, kakor jo je nekdaj imel sv. Ludovik Granaški, ki jo je veliki petik s temi besedami začel: „Terpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa“, potlej so ga pa od žalosti solze polile, in ni mogel dalej govoriti, ampak je molcé prižnico zapustil. Njegovo molčanje in njegove solze so vse poslušavce po cerkvi v vek pripravile.

In ko bi jes danes z zagrinjalom molčanja Kristusovo terpienje zakril, storil bi ravno to, kar tudi sv. kat. cerkev stori, ktera ob tem času božjo martro z zagrinjalom nam zakrije.

Toda cerkev božjo martro, ki je od tihe nedelje zakrita bila, današnji dan spet odkrije, zato da bi gledali in premišljevali svojega Odrešenika kervave rane in neizmerne bolečine, in grenko smert.

O stopimo torej danes okoli križa, kakor dobri otroci okoli smertne postelje svojega očeta, kakor ovčice okoli svojega umirajočega pastirja; obstopimo križ, in premišljujmo strašne bolečine, med katerimi Jezus, naš nar priserčniši prijatelj, za nas umerje. To premišljevanje bo v naših srcih ljubezen obudilo, ker gledali bomo smert božjega Sina, kateri nas je ljubil do smerti, in scer do smerti na križu. To premišljevanje bo tudi stud in jezo v našem srcu obudilo, če pomislimo, da naši grehi so te britke in sramote polne smerti krivi.

Mi torej danes ne bomo samo zunanjega zagrinjala odgernili, da bi gledali samo rane Gospodove, ampak še drugo zagrinjalo hočemo danes proč vzeti, da bomo gledali

1. ljubezen križanega Jezusa, in pa
2. svojo nehvaležnost.

O križani Zveličar! pod tvojim križem mi stojimo; oh, poglej s svojo gnado na nas in usmili se nas!

Razlaga.

1. Komaj je Jezus s kervavimi stopinjami na goro Kalvarijo prišel, že ga popadejo neusmiljeni vojaki, in mu oblačilo potegnjejo s raztepenega života, na ktero so se bile rane že nekoliko prisušile. Oh, naj bi bila ravno Njegova preljuba mati rahlo in mekko to delo opravljala, koliko bolečin bi bil moral Jezus terpeti! Zdaj pa, ko so terdoserčnih rabeljnov neusmiljene roke s serdito naglico oblačila ž Njega potegnile, oh kdo bi zamogel popisati velike nove bolečine, ko se je Jezusu zopet iz sto studentev presveta kri na tla ulila? — Še več pa je Jezus terpel zavoljo sramote, ker je slečen tamkej pred obilno množico ljudstva stal, ki so vsi v njega gledali.

Ko je cesar Trajan nekdam v vojski ranjenega vojšaka našel,

raztergal je svoj kraljev plajšč, da je njegove rane obezal, in celi svet še do današnjega dne hvali to delo. Jezus, božji Zveličar, je pa za nas ljudi vse že dal; iz ljubezni do nas je zapustil lepe nebesa, in je človek postal; v svojem življenju je po vsi pravici zamogel sam od sebe reči: „Ptice imajo svoje gnjezda, lesice svoje berloge, Sin človekov pa nima, kamur bi svojo glavo položil“.

Le eno še ima — oblačilo, ki mu ga je njegova sveta mati naredila, ko so pa rabeljni slekli ga, da bi nagega križali, tudi to oblačilo da iz ljubezni do ljudi. On svojega oblačila ne razdeli, kakor sv. Martin, da bi polovico za-se prihranil, — nak on celo oblačilo da.

Zdaj razpnejo Jezusa na križ, nastavijo velike žeblje na roke in noge, in rabeljni z velikimi kladvi tako neusmiljeno pribijajo, da so žebli roke in noge prederli. Ali pa tudi veš, o duša moja! kako se trem žebljem pravi, s kterimi se je dal Jezus na križ pribiti? Pervemu žeblju se pravi ljubezen in drugemu žeblju se pravi ljubezen in tretjemu žeblju se pravi ljubezen. Zakaj ljubezen, in edina ljubezen je bila, da je Jezus na križu hotel terpeti in umreti.

Kader so bili Jezusa na križ pribili, vzdignejo križ od tal, in ga po koncu zasadé v jamo, ktera je bila za križ že pripravljena. Kakoršne neizrečene bolečine on zdaj terpi, noben jezik ni v stanu popisati, noben človek zapopasti. Toda terpljenje še ni prestano, kelih še ni spraznjen, nar grenkejšé kaplje še spiti ima.

Zdaj se s križa razlega ljubezniva, sladka beseda, beseda, ktera bolj kakor vse drugo ljubezen Jezusovo oznanuje, beseda, ktera nas zagotovi: da ljubezen v Jezusovem sercu je tako velika, da clo nar večó bolečino premaga, in nar hujše sovražnike ljubi: „Oče! odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo!“

Ljudstvo se krog križa tare, zasramuje in preklinja Jezusa, o ljudstvo ne vé, kdo je ta, ki terpi, ne ve, da se je Jezus iz ljubezni na križ povzdignil, zato pravi, zato kliče Kristus: „Oče! odpusti jim, saj ne vedó kaj delajo!“

Terpljenje še ni bilo dostano, kelih še ni bil spraznjen, nar grenkejšé kaplje tudi te je Zveličar moral spiti. Zapuščén od zunaj, bil je tudi od tolažbe božje zapuščén, in v tem neizmernem terpljenju je zaklical: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ Tako strašno je bilo to terpljenje, tako grozopolna ta zapuščénost, da je solnce otemnelo, da se je zagrinjalo v tempeljnu raztergalo, da so skale pokale. Cela natora po vesoljnem svetu je žalovala,

ljndje pa niso žalovali; skale se zmajajo in stresajo, ljndje pa ga zasramujejo in pravijo: „Če si Sin božji, stopi s križa“. — Sv. Avguštin vpraša tukej: „Zakaj Jezus ni s križa stopil, da bi bil zasramovanje svojih sovražnikov vstavil? Mi ne dvomimo, da bi bil to lahko storil, moč je imel“.

Tam na širokem morju sta enkrat, pred nekaj stoletji, ko se je barka razbila, plavala dva moža; valovi so se visoko vzdigovali, in so žugali vsaki trenutek, oba vtopiti; — kar je eden dosegel bruno ali tram razbite barke, za kterega se je nad vodo deržal, drugi je pa v zmiraj večji nevarnosti bil vtopiti se. Uni, ki se je za tram deržal, je bil duhoven iz Jezusove družbe, ta pa je bil Jud. Govorila sta še nektore besede med sebo, in glej! duhoven prepusti tram Judu, on pa se vtopi v valovih. Kaj je vendar duhovna k temu djanju nagnilo; kaj sta med sebo govorila? Bila je ljubezen; da dušo Juda reši, prepustil mu je duhoven tram proti temu, da bo, kader srečno iz vode pride, kristjan postal. To je bilo, kar sta govorila; in ko je Jud to obljubil, vtopil se je duhoven vesel v valovje, umerl je smert ljubezni.

Tako smert ljubezni umerje tudi Zveličar. Ko bi bil s križa stopil, potlej bi bil zmagal svoje sovražnike, zmagala bi bila njegova vsegamogočnost. — Toda ne stopi s križa, ampak umerje na križu, in zdaj zmago obhaja njegova ljubezen. Jezus umerje, da bi mi živeli in zveličani bili. Ja, kristjani moji, iz ljubezni, iz same ljubezni, nagne božji Zveličar svojo glavo v smerti in — umerje. —

Pripognite tudi vi svoje glave, in molite njegovo ljubezen. Potlej se pa vstopite v duhu pod Kristusov križ, in premislite še enkrat kervave rane, in njegovo ljubezen. Njegova glava je le mislila nas odrešiti, in zdaj je s ternjem kronana; njegov jezik je govoril le ljubezen, in zdaj je z jesihom in žolčem upojen; njegove ušesa so uslišale marsiktero prošnjo, in za to zdaj slišijo preklinjanje; njegove oči so marsikterega grešnika milo pogledale, in zdaj so vgasnile; — njegovo serce nas ljubi z božjo ljubeznijo, in zdaj ne bije več; — njegove noge so v ljubezni prehodile mesta in dežele, prinest oznanilo večnega življenja, in zdaj so na križ pribite; njegove roke so celi svet blagoslovile, in zdaj so z žebli prebodene.

Jezus, ljubezen, je umerl iz ljubezni. Pa še clo v smerti oznanuje njegovo oterpnjeno telo njegovo ljubezen, na križu razpete roke proti nam razprostira, da bi v neskončni ljubezni umirajoč nam sladko besedo zaklical: „Pridite k meni vi vsi, ki se trudite in ste obteženi“.

Tako se glasi s križa oznanilo božje ljubezni, in ko bi na križu ne stal napis: „Jezus Nazarenski, kralj Judovski“, bi jes z velikimi čerkami nanj napisal: „Tako je Bog svet ljubil“, ali pa: „Jezus Nazarenski, kralj ljubezni“.

Pa s križa doli, poslušavci moji, se razlega tudi mila in žalostna pritožba, ktera naše serca pretresti in giniti mora.

2. Sv. Remigi je kralja Klodoveja v keršanski veri podnčeval in na sv. kerst pripravljaj. Ko mu je ta sv. učenik britko terpljenje Jezusa Kristusa razkladal, zavpije kralj ves živ in goreč za Jezusa: „O da bi jes bil tedaj s svojimi Franki pričujoč, Kristusa bi jim bil iz rok otel. Kervavo bi se bil nad njimi maščeval, na male kosce bi jih bil razsekal!“ Pa Remigi ga boljšega podučil, in mu reče: „Kar je Kristusa križalo, to so grehi in tudi tvoji grehi“.

Kdo zmed nas, če usmiljeno serce ima, se ni v sveti gorečnosti vnel zoper uno hudobno derhal, ki je na Pilatovem dvorišču s strašnim rjovenjem vpila: „Na križ ž njim!“ Komu se ne studi nad unimi sovražnimi farizeji, nad neusmiljenimi rabeljni, nad izdajavcem Judežem? Ne samo Judež, ne samo rabeljni, ne samo farizeji, ne samo Pilat, ampak tudi grehi, tudi naši grehi so Jezusa križali. „Zavoljo vaših grehov“, tako se umirajoče serce Zveličarja pritoži s križa doli, „zavoljo vaših grehov sem jes križan!“

Ja, kristjani! naši grehi so krivi, da je Jezus terpel in umerl, naši grehi so tisti žebli, ki so ga prebodli, naši grehi so tisti žolč, ki ga je upojil, naši grehi so tisto zasramovanje, ki ga je preklinjalo, naši grehi so tista sulica, ki je njegovo serce ranila. O, pa ko bi se bilo to enkrat le zgodilo, ko bi naši grehi le enkrat Zveličarja križali! „Dopolnjeno je!“ je zaklical Zveličar kratko pred svojo smertjo, dopolnjeno je! — O da bi pač bilo dopolnjeno terpljenje! dar je dopolnjen, terpljenje pa se vsak dan še ponavlja, vsak dan božjega Zveličarja s svojimi grehi križamo. „Grešniki“, pravi sv. apostelj Pavl, „Jezusa v novič križajo“. Zato je Zveličar, potem ko je rekel: „Dopolnjeno je!“ še enkrat velik glas zagnal, in potlej še le je dušo izdihnil. Z močnim klicem se je vtergala bolečina iz njegovih pers, bolečina zavoljo nehvaležnosti ljudi. Iz ljubezni do ljudi je Zveličar terpel in umerl, in s križa doli se razlega glas: „Ljubimo Boga, saj nas je on poprej ljubil“. Ljudje so pa le merzli proti Bogu, ne povračujejo ljubezni z ljubeznijo, nimajo usmiljenja, Jezusa v novič križajo, zmiraj še vpijejo: „Križaj ga! križaj ga!“

Bil je enkrat nek oče, ki je edinega sina imel. Z ljubeznijo in z veliko skerbjo ga je zredil, in vendar je na krive pota zašel, in poslednjič tako hudoben postal, da je svojemu očetu po živ-

ljenju stregel, in že je hotel morivce najeti, kateri bi bili očetu življenje vzeli. Nikoli mu oče ni kaj žalega storil, le ljubezen mu je skazoval, in zdaj si je še več prizadjal, da mu pokaže, kako zlo ga ljubi. Pa vse ni nič pomagalo. Enkrat nek dan pa je oče pod svoj plajšč skril oster meč, in je nagovoril sina, da bi šla v bližnji gojzd se sprehajati. Molče sta šla skupaj noter v hosto. Tam pa je oče vzel meč spod plajšča, in je rekel: „Moj sin, mi dva sva zdaj sama. Ti že dolgo časa misliš me umoriti, in mi po življenju strežeš, jes sem že star mož, in imam le malo dni še živeti, pripravljen sem umreti; nikoli nisem pozabil, da ti si moj sin, zato sem te sem na samotni kraj zapeljal, da tukaj na skrivnem svoj naklep dopolniš, nikdar se ne bo zvedlo, kar z meno storiš, in jes bom tolažbo sebo v grob vzel, da sem še v smerti sramote te obvaroval, in rabeljnovim rokam te odtegnil. Jes se ne bom zoperstavil, vzemi tukaj ta meč, in potisni mi ga v srce!“

Tedaj je sin vzel meč, ga je vzdignil visoko in je prebodel — nak ni prebodel očeta — ni vzel meča — ampak je k očetu nogam padel, ginjen od tolikošne ljubezni, in je za odpuščanje prosil, in poboljšanje obljubil.

Kaj pa, ko bi bil ta sin za meč prijel, ko bi ga bil očetu v srce potisnil? Ko bi se bilo to zgodilo, potlej bi bil storil, kar ste vi že dostikrat storili.

Glejte ga tukaj svojega Očeta na križu, kdaj vam je kaj žalega storil? Že je preboden za vas in od vas, za vas, da vam večno življenje pridobi, od vas v vaših grehih.

Ali še ni zadosti? Ali še ni zadosti terpel? Tako pa stopite sem pred ta križ, poteptajte ga z nogami, zapljuvajte ga v obraz, zaničujte, zasramujte ga, vzamite gajžlo, in tepite to telo, prinesite kladvo, in zabijte žeblje še globokejši v njegove roke in noge, ja pojdite po nož, in zabodite ga v stran!

Groza vas obhaja zavoljo take hudobije, zakaj pa vas groza ne obhaja zavoljo vaših grehov?

Zakaj vas ne obide groza, ker v grehih nečistosti bič sučete? Zakaj se ne tresete, kader se kakor zaničevavci vere med zasramovavce farizeje vstopite? Zakaj vaše roke ne vdarijo s težkim kladvom po žeblih, ker ste vendar z lakomnostjo in krivičnostjo dobrotljive Kristusove roke zdavnej že na križ pribili? Kaj še čakate? Primito za sulico, prebodite ž njo srce, saj ste ga z nevrednimi obhajili zdavnej že prebodli.

S k l e p.

O grešniki, o grešnice! ne bodite vendar tako kamnjenih src, imejte z Jezusom usmiljenje, in nikar ne ponavljajte njegovega terpljenja. Ne hodite pred spod Jezusovega križa, dokler svojih pregreh ne prekolnete, svoje nehvaležnosti do Jezusa ne obžalujete, in trdno ne sklenete, v prihodnje na tanko po Jezusovih naukih živeti.

Ti pa, za-me in za moje poslušavce zaklano nedolžno Jagnje Božje, usmiljeni Jezus! bodi nam revnim grešnikom milostljiv, usmili se nas, zanesi nam! Amen.

Pridiga za sv. Velikonoč.

(Velika noč, naša tolažba in veselje; gov. J. S.)

„Nikar se ne ustrašite! Jezusa iščete Nazarenskega; vstal je, ga ni tukaj! Glejte kraj, kamor so Ga bili položili“. Mark. 16, 6.

V v o d.

Aleluja! vesela Aleluja se prepeva danes od enega kraja sveta do drugega. Aleluja! Hvalite Gospoda! kličejo danes hvalne srca okoli 200 milijonov katoliških kristjanov! Ja, čast in hvala Tebi, večni Oče! ki si svojega edinorojenega Sina spet obudil; čast in hvala Tebi, vsmiljeni Jezus! ki si iz svoje lastne moči, kakor premagovavec smerti in hudiča častitljiv od smerti vstal!

Res žalostno, preljubi moji! je bilo te dni. Jezusova nevesta, sv. cerkev je žalovala nad smertjo svojega nebeškega ženina. Ka-

zala vam je britko martro, katero ste pobožno poljubovali. Peljala vas je tudi tje pred božji grob; tje kamor so Jezusovo mrtvo truplo položili. Zdelo se vam je, kakor bi vam vedno njena žalostna pesem na ušesa donela: „Jeruzalem! Jeruzalem! obrni se k Gospodu Bogu svojemu!“

Pa glejte jo danes Jezusovo nevesto, sv. cerkev; glejte jo lepo okinčano; poslušajte njene vesele pesmi! Kaj neki pomenja vse to? O ni mi treba tega praviti, saj smo ravno zdaj v veseli procesiji Jezusovo častitljivo podobo vidili, in glejte jo zdaj na altari! V roci derži banderee, s perstom pa kaže proti nebesom; podoba častitljivega Jezusovega od smerti vstajenja je. Ja vstal je, kakor je rekel; in ta veseli praznik ravno danes sv. cerkev obhaja. Jezus je od smerti vstal in spet živi! Kamen od groba je odvaljen in prazen je grob! Njegovi sovražniki so osramoteni, priyatli razveseljeni. Bogaboječe žene pridejo pred grob, da bi Jezusa mazilile; pa kako se ustrašijo, ko najdejo silni kamen odvaljen, prazni grob in lepega mladenčca, ogernjenega z belim oblačilom. „Nikar se ne ustrašite“, nebeški angel ženam reče, „nikar se ne bojte! Jezusa iščete Nazarenskega križanega; vstal je, Ga ni tukaj! Glejte kraj, kamor so Ga bili položili“. „Nikar se ne bojte, Kristus je od mrtvih vstal!“ S temi besedami nebeškega angela tudi jes vas danes, preljubi moji bratje in sestre! z veselim srcem pozdravljam. Ne bojte se, timveč veselite se; saj danes je vesel praznik Kristusovega od smerti vstajenja, sv. velika noč!

Veselite se, nedolžni otročiči! veselega praznika, svete velike noči. Vesel praznik je danes, lep Gospodov dan tudi za vas odrasčene, toraj veselite se sv. velike noči! In kaj pa ti, sivi starček? Tudi ti si prilezel danes v to hišo božjo k veselemu prazniku! Gotovo te je privabil semkeji mili glas zvonov in priklical te je veseli strel, ki je že o polnoči častitljiv Gospodov dan označeval. Segel si po svoji palici, ktera je celo zimo tamkeji v kotu stala, in prišel si, morebiti slednjokrat, semkaj obhajati Kristusovo vstajenje. O le veseli se starček, veseli se stara ženkinja, veseli se sv. velike noči! Glej mnogo tvojih bratov in sestic že tukaj v hladni zemlji spi. Vesele Aleluje ne slišijo več; tebi je pa Bog dal še dočakati presveto veliko noč; torej le veseli se! Ja preljube Jezusove ovčice! z veselim obrazom danes med vas stopim in vas z besedami sv. Pavla nagovarjam: „Veselite se vselej v Gospodu; še rečem, veselite se!“ In ker sem vam sv. postni čas od Jezusovega britkega terpljenja govoril, danes bi vam rad nekaj veselega povedal. Ktero pa je tisto veselje, katero nam Jezusovo častitljivo vstajenje prinaša? O silno veselo za nas je, da:

1. Njegovo vstajenje nam poterduje našo vero;
2. Nam odkriva marsikaj, kar nam bi drugači ne bilo znano, in
3. Nam da tudi sladko upanje, da tudi mi bomo enkrat od smerti vstali.

In glejte, ravno od tega vam bom tudi danes govoril. In kaj bi v začetku svoje pridige družega storiti zamogel, kakor vzel bi v roke Davidove harfe in bi ž njim veselo prepeval: „Aleluja! hvalite Gospoda in kličite na pomoč Njegovo ime! Oznanujte med ljudstvom Njegove dela. Pojte Njemu, pojte Njemu hvalo; govorite od vseh Njegovih čudežev!“ Aleluja!

Razlaga.

1. Rekel sem, da Jezusovo vstajenje nam poterduje našo vero. In res, karkoli vemo od Jezusa, vse nam priča, da on je pravi Sin živega Boga. Čudno že je Njegovo spočetje in rojstvo. Angel Gabriel se prikaže rožni devici Mariji in ji oznanja, da bo spočela od sv. Duha in rodila Sina Božjega. Trume nebeških angelov oznanjujejo pastircem rojstvo že tako dolgo in željno pričakovanega Zveličarja. Tamkej iz dalnih jutrovnih dežel pelje čudna zvezda modre pred nar višega kralja nebes in zemlje, in tje v tempelj poglej! vidil boš brunnega starčka Simeona. Rahlo dete v svoje roke vzame in terdi, da to dete je Jezus, odrešenik celega sveta. O res, vse čudno! In glej ga, kako sam spriča z božjim naukom in čudeži, da je resnično od svojega nebeškega Očeta poslan, zato je pa tudi Judom rekel: „Ako meni ne verujete, da sem jes v Očetu, in Oče v meni, mi vsaj verjemite zavoljo mojih del!“

Ozrite se pa tudi na Njegov križ! Poglejte Njegovo vse blede obličje! Že umira, pa čudeži se še zmiraj godé. Zdaj nagne svojo glavo in dušo spusti, pa o čudež! Razterga se v tempelju lepo zagrinjalo, solnce zgubi svojo svitlobo, zemlja se trese, mrtvi vstajajo in še clo ajdovski stotnik se čudi in kliče: „Resnično, ta je bil Sin božji!“ Res zadosti prič, da Jezus je bil pravi Bog, njegov nauk je sama resnica in da le naša sv. katoliška vera je prava in resnična. Pa naj večja priča vseh prič je da ta, da je Jezus tretji dan od smerti vstal.

Ko je Jezus na križu visel, majali so njegovi sovražniki z glavami in ga zasramovali rekoč: „Ako si Sin božji, stopi doli s križa; in verovali ti bomo“. Pa Jezus tega ni hotel, ampak je hotel še večji čudež storiti. Še niso nedelje jutro prijazni solnčni žarki Jeruzalemske bribe zlatili; ko se zemlja strese, Kristus vstane — angel iz nebes prileti in težki kamen od groba odvali. Tako je Kristus od smerti vstal, kakor blisk se sveti Njegovo obličje in kakor sneg belo je njegovo oblačilo. Varhi se od prevelikega straha vsi stresejo in hitro tečejo v mesto povedat, kaj se je zgodilo. „Jezus je od smerti vstal“, gre zdaj po mestu od ust do ust. „Gospod je od smerti vstal!“ o vesela novica za Jezusovo mater! Ja, le veseli se nebeška kraljica, Aleluja! Kterega si pod srcem nosila, je zdaj častitljiv iz groba vstal. Aleluja! „Naš učenik je od smerti vstal“, o presladke besede za žalostne učence in Jezusove prijatelje! „Kristus je od smerti vstal!“ strašne besede za Jezusove sovražnike! Jezus, kterega so križali, gre zdaj častitljiv iz groba, spet živi in ne umerje več. „Jezus, naš Zveličar je od smerti vstal“. O vesela novica za nas vse! S tem je pokazal, da je Sin božji in naš Zveličar. Pokazal je, da vse je res, kar je učil, kar je obetal, pa tudi res bo spolnil, karkoli je žugal. Zatorej predrage Jezusove ovčice! le zvesto se deržite te sv. vere, ktero je sam božji Sin iz nebes prinesel in jo s svojim vstajenjem poterdil, da je edina prava zveličanska vera! Glejte časi so viharji, Jezusovih sovražnikov se še zdaj ne manjka; pa kakor Judje in Farizeji bodo tudi ti krivi učenički enkrat osramoteni in v peklenškem breznu bodo želi, kar so tukaj sejali. Kakor vaši očetje, ohranite tudi vi sv. Jezusovo vero, živo in čisto; pa tudi živite tako, kakor vas ona uči! Ja preljubi! le ostanite dobre, Jezusove ovčice, in kakor se zbiraio bučelice krog svoje matice; tako se zbirajte tudi vi krog svojih dušnih pastirjev in poslušajte radi njih nauke! Te jim je Kristus izročil, ktere je danes s svojim vstajenjem poterdil, da so resnično nebeški nauki. Kar tukaj ne vidite, bote pa enkrat v nebesih gledali; saj: „Blagor jim“, je rekel Jezus Tomažn, „blagor jim, kteri niso videli, in so verovali!“ — ja, o Jezus! poterdi nam našo vero!

2. Kristusovo od smerti vstajenje nam pa tudi odkriva, kar bi nam drugači ne bilo znano; le poslušajte!

Res čudno se večkrat na svetu godi. Našel boš večkrat boga-boječe, brumne kristjane, da se jim slaba godi; med tem, ko se hudobni bogato gostijo in veselé svojega lepega dnarja in bogastva. — Videl boš, kako se pravični zaničuje, hudobnemu pa se vse priklanja. — Misli! boš svojemu bližnemu prav kaj dobrega storiti, pa napéno ti bodo obračali. Večkrat te bo serce bolelo, ko

boš na svetu vse narobe vidil in mislil si boš: kako je vendar to? Ali je Bog na poštene, pravične kristjane pozabil? O preljubi moj! nikar tako misliti; poglej Jezusa in vse ti bo odkrito, česar ti z slabo pametjo zapopasti ne moreš. On naj čistejši, naj svetejši in nedolžniši, je bil zaničevan, preklinjan in preganjan. Nebeško lepo je učil. Storil je toliko dobrega ljudem, pa za vse te velike do-brote je žel le gerdo nehvaležnost. On, naj nedolžnejše Jagnje, je bil po nedolžnem k smerti obsojen in na težki križ pribit. Zaniče-van in preklinjan od svojih sovražnikov je med neizrečenimi bole-činami izročil dušo svojemu nebeškemu Očetu. Dasiravno je prosil na oljski gori svojega Očeta: „Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih terpljenja od mene!“ dasiravno je na križu glasno klical: „Moj Bog, moj Bog! zakaj si me zapustil?“ vendar je moral v grozo-vitno smert na križ. In še mertvega so Judje preganjali, s stražo so obdali grob in kamen zapečatili. Veselili so se svoje strašne krivice, pa kako dolgo? Le malo časa! Prijazno velikonočno jutro je napočilo in glej! častitljivo zmago obhaja Jezus čez svoje so-vražnike. Ti so žalostni; priyatli Jezusovi se pa veselijo. Veselje hudobnežev je torej le kratko terpelo. Glej, tako se bo godilo tudi z vsemi hudobneži. Oni se zdaj scer veselijo, pa tega... veselja bo kmalo konec, nastopilo bo tudi za nje sramota in britka žalost. Naj le zdaj povzdigujejo prevzetno svoje glave in nakla-dajo grehe na grehe; pa kako dolgo bo to terpelo? Oh morebiti je že za marsikterega od teh letos sledna velikanoč! O preljubi moji! Večidel ste sv. velikonočno spoved že opravili; pa serce mi je ne kako žalostno postalo, če pomislim, da bi vtegnil kdo izmed vas Jezusa po nevredno prejeti; toraj vam dam važno vprašanje: Ali ste pa tudi vsi svoje grehe v spovednici popustili? Ali ste res tako storili, kakor ste z ginjenim srcem božjemu namestniku oblju-bili? Morebiti je kdo izmed vas le tako iz navade brez prave gre-venge k spovedi prišel; le zavoljo lističa, pa komaj od spovedi je že spet začel preklinjati in druge strašne grehe vganjati? In oh groza! komaj si upam izgovoriti; morebiti je kdo še nalašč ali iz sramote kakšen greh zamolčal? O za vse te bo enkrat napočila strašna velika noč! Kristus, pred katerim nič zakritega ne ostane, jih bo osramotil pred celim svetom in jim mesto odločil, kjer bo jok in škripanje z zobmi. In kaj bi še le od teh rekel, ki božji glas popolnoma preslišijo, ki še o veliki noči svoje vesti ne očistijo in se ne zmenijo ne za božje, ne za cerkvene zapovedi? Oh naj na toliko veseli praznik molčim od njih; saj božji pravici gotovo odšli ne bojo! Priporočil bi jih danes božjemu vsmiljenju. Pa tudi vas, preljube Jezusove ovčice, bi prav lepo poprosil, molite za nje, posebno zdaj, ko se bo Jezus daroval za naše grehe tam na oltarju, molite za terdovratne, nespokorjene grešnike, da tudi oni vredni postanejo Kristusovih obljub! — Pa k vam, brumne duše, se danes

posebno obernem, k vam pošteni zakonski in nedolžni mladenči in dekleta! le pustite danes svojo žalost in veselite se! Če ravno se vam na tem svetu slabo godi, pogledajte v Jezusov grob! Prazen je zdaj. Kristus je od smerti vstal. Ne sklijo ga več njegove rane in sovražniki mu zdaj škodovati ne morejo. Zmagal jih je, glejte banderce častitljive zmage v njegovi roci! O tudi za vas zveste duše! ne bo zmiraj zima; pa prišla bo vesela vigred; in iz puščave se bote preselile v obljubljeni deželo! Konec bo vašega terpljenja, ko vam sledna solza iz oči priteče. Po vihnem življenju pride večni mir. O le poterpajte še malo časa, bodite stanovitni, molite in zaupajte v Boga; gotovo vam bo v svojem času pomagal in vam dal krono življenja! Pa tudi vi, spokorjeni grešniki in grešnice! ki ste že vstali iz groba svojih grehov, veselite se danes; saj vsmiljen je Jezus, ki vam odpustiti hoče vaše grehe, le nikarte se v stare grebe nazaj poverniti! O varujte se spet pogrezniti v staro jamo grehov!

3. In še nekaj: Kristusovo od smerti vstajenje nam daje pa tudi sladko upanje, da bomo enkrat od smerti vstali tudi mi.

Kratko in težavno je naše romanje na svetu. Z jokom pozdravimo zemljo in s solzami jo spet zapustimo; in čaka nas temni grob; kjer se bodo naše telesa v prah razsule. Le sami pomislite, kako žalostno bi bilo za nas; če bi ne bilo unkraj groba novega življenja! Kakor prijazno se prisveti pohudi uri zlato sonce, tako lepo nam sije tudi verska resnica, da vsi bomo enkrat od smerti vstali. Ja kristjani! to je tako gotovo, kakor gotovo je Jezus od smerti vstal, ki nas je to božjo resnico učil. „Kako je vendar to mogoče?“ boš vtegnil barati. Poslušaj ljubi moj! Včeraj sem zraven pota veliko rumenih, belih in višnjevih rožič vidil, kdo jih je zbudil? Bog. — Kdo je nebo in zemljo in vse, kar je, stvaril? — Bog. Mu je bilo to mogoče? Ja, saj On je vsegamogočen. Ker je torej Bog vsegamogočen, ali bo mogel tudi tebe enkrat obuditi? „Pride ura, da bodo vsi, ki spijo po grobih, glas Sina božjega slišali, in vsi pojdejo iz grobov!“ Tako nam govori večna resnica, Jezus sam. Torej mi vsi bomo enkrat od smerti vstali, z ravno temi telesi, ktere imamo zdaj. Svetile se bodo telesa pravičnih in bodo častitljive, po nebeško spremenje. To sladko upanje naj vas, bogaboječe duše! tolaži, ki zdaj toliko revšine in nadlog terpite, zaničevanja in preganjanja, bolezni in družih težav! S tem veselim upanjem se tolažite, ki ste svoje ljube že k grobu spremili. Prišla bo vesela velikanoč in svoje ljube bote spet videli. Le zvesto Jezusu služite, on, ki je današnji dan častitljiv od smerti vstal, obudil bo enkrat tudi vas!

S k l e p.

Res vesel praznik, preljubi bratje in sestre moje! je danes; spomin Jezusovega od smerti vstajenja. Njegovo vstajenje nam poterdjuje našo vero; nam odkriva marsikaj, kar bi nam drugači ne bilo znano, daje nam pa tudi sladko upanje, da bomo enkrat od smerti vstali tudi mi. Ja res bomo vstali; o da bi pa tudi vstali k večnemu življenju, ne pa k pogubljenju! — In kako bi jes danes svojo pridigo boljše sklenil, kakor da vdarim še enkrat v Davidove arfe in ž njim hvaležno prepevam: „Aleluja! Hvalite Gospoda [vse ljudstva; hvalite Gospodovo ime. Hvaljeno bodi Gospodovo ime zdaj in vekomaj. Od sončnega izhoda do zahoda naj bo ime Gospodovo hvaljeno! Aleluja! Amen.

Pridiga za velikonočni pondeljek.

(Homilija; gov. K. K.)

„Kakšni so ti pogovori?“ Luk. 24, 17.

Žalostna potujeta dva učenca Jezusova po današnjem sv. evangelju iz mestnega hrupa Jeruzalemskega proti neki tihi vasi Emavs blizu mesta in lahko je vganiti, kaj jima serce terga in ga ne pusti k zaželenemu miru in veselju priti. To nam tudi razodevajo govori, ki jih po potu imata; zakaj česar je serce polno, tega usta kipijo; pogovarjata se namreč o Jezusu, nebeškem učniku svojem in o tem, kar se je ravno pretekle dni prebritkega ž Njim godilo, kako so Ga veliki duhovni in oblastniki izdali v obsojenje k smerti in Ga strašno križali. „Mi pa — pravita na dalje — mi smo upali, da bo On Izrael odrešil, in danes je že tretji dan, kar se je to prigodilo“, in ni Ga še nazaj — pristavita v svojih mislih, in prej ko ne Ga tudi ne bo. Da sta res te misli

bila, priča nam njuna prevelika, obupna žalost, ki jo tukaj na znanje dajeta.

1. Ozrimo se zdaj na naše sedanje čase in videli bomo, da se nam skoraj enako godi kot tistima dvema učencema. Sv. velika noč nam je po božji milosti napočila, obhajamo naj veseljši praznik cerkvenega leta, vstajenje Kristusovo, in vendar noče se velikonočno veselje zbuditi v našem sercu; neka otožnost nas ima, nebeški glas Aleluja zadušijo britki zdihljeji in na lieu vsakega kristjana bereš zapisano skerbipolno prašanje: kaj bo z nami? kaj nas zanaprej čaka? Kristus je scer častito od smerti vstal, kakor Ga namreč sv. mati cerkev te dni živega pred oči postavlja, ali vendar med nami zopet umira, le s tem razločkom od nekdanj, da, dokler je Njegova Rešnja smert na Kalvarski gori nam vsem zveličanje prinesla, nam sv. nebеса odperla, smert Jezusova med nami nam nič prida ne obeta, nam le žuga dosti časnih zmešnjav in nadlog, enkrat pa za veliko jih večno pogubo. — Pa me boste vprašali: Kako pa, da bi bil ljubi Jezus naš Gospod umerl med nami? Umerla je Njegova sv. vera v veliko njih, ki se kristjani imenujejo, pri veliko drugih pa sedaj pojemlje in v smertnih stiskah ječi. Merlič pa hoče tudi svojo razsvečavo imeti, kakor je pri mertvaških parah stara navada. Videli ste jo, in jo še vedno vidite v praznih cerkvah, v nesramnem prelomljenji vseh cerkvenih zapoved, in ne le samo prelomljenji, ampak celo tudi taptanji tistih, t. j. v očitnem zaničevanji in zasramovanji. Tako daleč je že prišlo, da vsakteri kvantač in postopač, ki še šoli ni odrastel, se prederzne zoper sv. katoliško cerkev, njene resnice, njene sv. šege in zakramente, njene predstojnike, škofo in mašnike, njene postave in pravice govoriti in jih s svojim vmazanim jezikom gerditi. In cerkev ne bi žalovala, ko vidi svoje otroke dirjati proti časni nadlogi in večni nesreči? Zares slabo se nam godi, da Bog se vsmili! Pri marsikterem hramu: „Otroci prosijo kruha in ni ga, ki bi jim ga lomil“, velja tudi dan današnji. Revščina tare veči del ljudi, od ktere v poprejšnih dnevih slišati ni bilo. Edina tolažba na tem trudapolnem svetu, edina podpora v vseh teh revah bila bi še sv. vera, ktera bi nas tukaj krepčala po besedah Jezusovih: „Pridite k meni vsi i. t. d.“ Mat. 11, 28. pa tudi tamkej na vse večne čase nas zadovoljne, bogate, srečne storila, kedar bi mi svoje umerljive oči zatisnili in tje stopili v neznano večnost. Ali glejte! Ravno to zveličansko palico, sv. vero, nam hočejo spodbiti in jo nam spodbijajo res dan na dan, da, kader bi tako naprej šlo, povem vam, ne čez predolgo let bi sv. kerš. vera celo zginila zmed nas, pravični Bog znal bi svečnik kat. cerkve iz naših krajev prestaviti v druge in nas zasluženi pravici zročiti, ker smo prenemarni varhi svoje sv. vere.

2. Zopet vas prašam, ljubi moji! cerkev ne bi bila vsa v solzah potopljena, ali bi mogla se veseliti v takih prebritkih okoljščinah? Zares, tudi od kat. cerkve velja beseda prerokova (Threni 1, 12.): „Oj vi vsi, ki memo greste po potu, pomislite in glejte, če je kaka bolečina, kakor je bolečina moja?“ Oj da bi nas le tudi kak prijatelj srečal, ki bi nas ravno tako potolažil, kakor ptujec, kateri se je dvema učencema pridružil in kateri ni bil nobeden drugi, kot Jesus sam, pa je bil še njunim očesom skrit zavoljo pomanjkljive njune vere. Tolažil ju je, rekoč: „O vi nespametni in kesnega serca, verovati vse, kar so preroki govorili! Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to terpel in tako noter šel v svojo čast?“ Potem jih je pa tudi učiti začel, od Mojzesa in od vseh prerokov razlagaje, kar je bilo v vseh pismih od Njega zapisano. O da bi bil tudi jes tako srečen, in bi vas v sedajnih stiskah, v katerih se sv. cerkev znajde, potolažiti in prav podučiti zamogel! — Znało bi komu na misel priti, da dvomi nad sv. cerkvijo, kakor da bi ona nevesta Kristusova ne bila, ker je vedno preganjana in na videz od svojega neb. ženina zapuščena, kateri je vendar očitno terdil: „Glejte, jes sem z vami vse dni do konca sveta“.

Današnje sv. evangelje nam vse te britke prigodbe naše sv. cerkve razjasnuje. Tako je bilo treba, da je Kristus terpel in šel v svojo nebeško čast, in taka bo tudi ž Njegovo nevesto, sv. cerkvijo, da drugega pota za njo v nebesa ni, kakor je ternjevi pot križa. In zares nevednež bi moral biti, kdor bi to tajil ali pa mislil, da cerkev božja naj po rožah in cvetlicah proti nebesom hodi. „Ako so Mene, hišnega gospodarja, Belcebuba, t. j. satanovega družnika imenovali, koliko bolj njegove domače“ (Mat. 10, 25.) Zatorej ne čudimo se temu, saj tako nam je od Jezusa samega naprejpovedano, da ne bi se pohujšali; zdi se, kakor bi bili danes tisti časi nastopili, od katerih Jesus govori (Jan. 16, 2.): „Iz shodnic vas bodo devali; pride celo ura, ko bode vsak, kateri vas umori, menil, da Bogu službo stori. In to vam bodo storili, ker ne poznajo ne Očeta, ne Mene“. Pa je tudi veselo obljubo nam storil, rekoč: „Zveličani, kateri za pravice del itd.“ „Sovraženi bote od vseh zavoljo Mojega imena; toda nobeden las na glavi vam ne bo poginil; nikar se ne bojte“. Luk. 21, 17—19. Mat. 10, 31.

Po tem takem se nam ni bati nobene nevihte, nobene sile. Ako je Bog, ako je Jesus z nami, kdo bo zoper nas? Naj ravno nas krivo sodijo, naj nas dolžijo in obtožijo, naj nas zasmehujejo, saj je le Bog pravičen Sodnik, ki bode enkrat pravdo razsodil med nami in med oslepljenim svetom. Naj lepšo krono si služimo, ako voljno poterpimo in prenašamo in tako po Jezusovih kervavih stopinjah hodimo. Za nas se tedaj ni bati; zakaj tudi mi lahko

porečemo, kakor Jezus jokajočim Jeruzalemskim ženam: „Ne jokajte itd.“ Tudi za sv. cerkev sploh se nikakor ni bati, zakaj ona ne more konca imeti, ker ima obljubo večnega obstanka: kakor ljubo solnce na eni strani te naše zemlje za gore gre in na drugi zopet prisije, zna se tudi z nami zgoditi, da sv. vera, to nebeško solnce, nas zapusti in se k drugim, sedaj znabiti še ajdovskim ljudstvom prenese, kateri bi boljši sad rodili. Za vas, ljubi moji! za kristjane sploh se je pač bati, da jim ne bi vgasnila sv. vere luč, kateri so se nevredni skazali. Brez sv. vere pa veste, da ni mogoče ne Bogu dopasti, ne zveličati se.

3. Kaj pa vam je tedaj storiti, vam pravim, kateri si še to skerb k sercu vzemete, skerb namreč za edino zveličavno, sv. kerš. vero? — Prvič vam je treba nevarnost spoznati, ktera sv. veri .proti, zakaj ložeje sovražnik zmaga, ako za kakim kotom tiči in svoje zadrege skrivaj nastavlja, kakor pa oni, ki smo si že njegovih sovražnih namenov svesti. Da tedaj vam po svojem naj boljšem prepričanju povem, sv. vera je v nevarščini sedajne dni, za sv. vero gre, karkoli tudi cerkveni nasprotniki lažejo, skrivljajo in se cerkvi prijetle delajo, dokler so le volkovi v ovčjih kožah. Zakaj kdor bi tajil, da se današnji dan za sv. vero in nevero, za Boga in hudiča, za nebesa in pekel vojskuje, bil bi ali prostovoljno slep ali pa očiten lažnik. — Zogibajte se toraj takih družb, take tovaršije, kjer so sovražniki Kristusovi zbrani, da vas s svojim smertnim strupom ne pokvarijo in spačijo; dan današnji, ker se toliko črez sv. cerkev in njene naredbe laže, toliko zmot od nasprotne strani se trosi med ljudi, je težko, zdravo pšenico od škodljive ljuške razločiti; lahko se moti v svojo naj večo časno in večno škodo! Zatoraj pazite zvesto, ne verjamite vsakemu duhu ampak: (I. Joan. 4, 1.) „Kdor misli, da še stoji (v veri), naj gleda, da ne pade“. Ne dajte se zmotiti, ne v krive nauke malopridnih prerokov zaplesti, kateri vam pravijo: „Glejte, to je Kristus ali pa tam“. Ne hodite za njimi, ampak deržite se nepremakljivo sv. cerkve, ktera je steber resnice, skala v sredi penečega valovja, na kateri se odbijajo vsi serditi napadi sovražnikov božjih. Cerkev, tako stara kakor keršanstvo samo, cerkev od Jezusa postavljena, ktero On veleval poslušati, cerkev, ktereje je On obljubil, da, kar koli bude odvezala i. t. d. letá sv. cerkev ti naj bo tvoja voditeljica v sedajnih nevarnih časih, da tje na stranske pota ne zabredeš in svojega nebeškega cilja in konca ne zgrešiš. To svojo vero na sv. cerkev in njene nauke pri vsaki priložnosti pričaj, z besedo in djanjem se kaži kat. kristjana, zvestega sina svoje sv. matere. Vidi se, kakor da bi se zdaj časi preroka Elija ponovili, kateri je milo Gospodu tožil: „Glej, tvoje preroke so pomorili, tvoje altarje poderli in jaz sem ostal sam in mi strežejo po življenji“. (Rim. 11,3.) Ali kaj mu reče Bog za odgovor? „Prihranil sem si 1000 mož,

kteri niso vklanjali kolen pred Balom⁴. O da bi tudi ti moj kristjan! med temi ostanki bil. Da bi ti zvest ostal svoji cerkvi, pa tudi svojemu Bogu, stanoviten in neprestrašen spoznovavec sv. vere, ktera je danes toliko zamečevana, ktera je pa vendar tisti dragi biser — skriti zaklad —, kteri vse pozemeljske bogastva in dobrote presega.

4. Ali ravno, ker se sv. vera dandaneštoliko zaničuje, je tudi njena cena tem dražja in plačilo, ktero te čaka, ako se vkljub vsemu nasprotnemu vabljenji le še svoje stare vere deržiš, tem večje. Zakaj tudi ti vabiš tako rekoč Jezusa pod svojo streho, kakor dva učenca v Emavs gredoča, ako sv. kat. vero ohraniš. Pomenljivo je obnašanje onih dveh učencev, ktera sta bila z Jezusom na kraj svojega popotovanja prišla. Prijazno silita Ga, ž njima ostati, rekoč: „Gospod! i. t. d.“ Tukaj mi pride v spomin neka evangelijska prigodba, kako je Jezus svoje dni v kraje ajdovskih Gerazenov prišel, oni pa so Ga prosili, da naj bi proč šel od njih, ker bali so se kakošne posvetne škode, ki bi se jim znala po Jezusu primeriti. Tem nemarnim ljudem so tudi sedajni kristjani podobni, kteri zavoljo časnega dobička ali škode Jezusa zapustijo in še želijo, naj jih tudi On zapusti. Tega nas Bog obvaruj! Povabimo Ga rajši z dvema učencema, rekoč: „Gospod! ostani i. t. d.“ To vam povem, da naj bi se tudi celi svet Kristusu odpovedal, On ne bo imel od tega ne škode ne haska. Pač pa bo sreča le naša, ako On, studenec vseh dobrot, z nami ostane. (Jan. 6, 61. 67—70.) Zato Ga toraj ponižno prosimo, posebno sedajni čas, naj nam svoje sv. vere dar ne odtegne, naj nam svoje gnade luč ne odvzame! Potem bomo tudi mi, kakor ona dva učenca, z Jezusom večerjali in Ga bomo spoznali in serce nam bo gorelo v persih in se nam raztopilo samega veselja in nebeškega hrepenenja. To naj bo tudi naša tolažba v sedajnih viharjih! Kristus bo zopet vstal in se nam prikazal! Naj Ga tudi pogrebejo, naj težek kamen zavalijo na Njegov grob in ga zapečatijo. — Kristus razterga smertne vezi in se svojim prestrašenim sovražnikom, kakor svojim zvestim učencem prikaže. Upajmo, pa tudi molimo in prosimo, da bi se Kristus tudi med nami oživel in mi z Njim vred živeli. Amen.

Pridiga za 1. povelikonočno ali belo nedeljo.

(Sv. vera naj terdniša podlaga srečnih deržav; gov. M. T.)

„Mir vam bodi!“ (Jan. 20, 19.)

V v o d.

Ko se je Kristus po dokončani zadnji večerji od svojih učencev ljubeznjivo posloviljal, hotel jim je v spomin na se posebno dragocenost zapustiti. Ta dragocenost pa ni bila ne iz zlata in srebra, ne kak posveten dar, ampak zapustil jim je svoj mir, reki: „Svoj mir vam zapustim, svoj mir vam dam, ne kakor svet, ga jaz vam dam“.

In česa bi si bili tudi učenci mogli bolj želeti, kakor tistega duhovnega miru, tiste srečne tolažbe, ki je njih nebeškega mojstra in učenika v vsem preganjanji in terpljenji, ja celo v smerti preobilno napolnovala? Česa bi si bili zamogli bolj želeti, kakor Kristusovega miru v tistem velikem in hudem boji, ki je tudi njih v raznem terpljenji in preganjanji od hudobnega sveta čakal? Zato jim je bil pač ta mir, ki jim ga je v spomin nase dal, njegova naj dražja zapuščina.

Za tega del ga slišimo zopet danes, ko se jim po svojem vstajenji častitljivo spremenjen skozi zaperte vrata prikaže, ravno s tem voščilom jih pozdraviti. „Mir vam bodi!“ jim reče.

To voščilo miru pa ne velja le apostelnom, ampak tudi nam, in je kakor zanje, tako za nas oveselivno. Zakaj ktere stvari bi si mogli v mnogoterem terpljenji in v revah svojega trudapolnega popotovanja v dolini solz bolj želeti, kakor miru svojega serca, ki nas v vseh nadlogah in težavah tako rekoč neobčutljive storja? Kaj bi bilo tudi keršanskim družinam, keršanskim soseskam in deželam v večjo srečo, kakor ljubi mir, ki bi jih vse med sebo v eno veliko družino zedinil, vsem eno serce in ene misli vdihnil in

jih tako vse med sebo v ljubeznjive brate in setre povezal, in se tako spolnovala besede Kristusove: „Novo zapoved vam dam, da se ljubite med sebo, kakor sem jaz ljubil. Na tem vas bodo ljudje spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med sebo.“ — V resnici, kjer je ta mir, ondi je gotovo sreča in veselje, ondi butara terpljenja ne teži, ondi se že na tem svetu okuša sladkost rajskega veselja. Brez tega miru pa gre kakor v posameznih družinah, tako v celih deželah in kraljestvih vse pod zlo; brat vjeda brata, deželan deželanu ne prizanaša; otroci ne poznajo pokorščine, podložni ne spoštovanja do svojih predpostavljenih. Kristusovega miru nam je toraj vsem naj pred in naj bolj potreba, kjer koli hočemo, naj sreča cvete. Ta mir pa se ne da drugod najti, kakor v zvestem spolnovanji naukov sv. vere.

Zato vam bom danes v kratkem popisal srečo ljudstva, ki po naukih sv. vere živi; zavernil vas pa tudi na nesrečo, ki zadeva ljudstvo, ki ima le merzlo, oterpano vero. Poslušajte!

Razlaga.

1. Kakor je človek Božja stvar, tako so vse pozemeljske dobrote brez razločka dela njegovih rok, darovi njegove dobrotljivosti. „Zakaj ves svet je moj“, govori po preroku in sv. Jakob pravi: „Vsak dobri dar in vsako popolno darilo nam dohaja od zgorej od Očeta luči“. (1, 17.)

Komu pa hoče Bog te svoje pozemeljske dobrote posebno deliti? kateri kraj, ktero ljudstvo hoče s svojimi blagodarji napolnovati? Brez vse dvombe gotovo tiste, ki po naukih sv. vere živé in pri katerih se pravo keršanstvo nahaja. Takim zagotavlja svoj blagoslov in svoje varstvo.

a) Bog v svoji očetovski ljubezni nam ni le večnih dobrot pripravljen dati, ampak nam hoče tudi časnih toliko podeliti, kolikor jih potrebujemo. To obljubo nam je storil sam Sin Božji. Da pa mora vera in spolnovanje njegovih zapoved podloga naše časne sreče biti, nam pri sv. Matevžu (6.) na ravnost pravi: „Iščite naj pred Božjega kraljestva in njegove pravice“; to je: prizadevajte si v čednostih rasti, varujte se hudega in storite dobro, in časno vam bode kot za nameček priverženo. Iz teh besed Kristu-

sovih je gotovo, da Bog sam hoče poslopje naše sreče, ako mu mi poprej s pravim kerščanskim življenjem terdno podlogo postavimo, preskerbljevati, kviško zidati in vterjevati. In to njegovo ravnanje je prav natorno, kakor namreč gospodje plačujejo svoje služabnike po njih večji ali manjši pridnosti. „Ako pa že vi, pravi, ki ste hudobni, veste dobre darove dajati svojim otrokom, koliko več bo vaš Oče v nebesih dal tistim, ki ga prosijo!“ Tako govori Sin Božji in sveto pismo nam pred oči stavi celo versto tacih izgledov.

Ozrimo se na Salomona kralja! Ali ni bil Bog, ki ga je, ne le z modrostjo, ktere je bil prošil, ampak tudi s časnim bogastvom oblagodaryl, da je bilo srebra in zlata v Jeruzalemu, kakor kamnja na ulicah? (Kralj. III. 10, 27.) Ali ni bil Bog tisti, ki je Jozafata tako blagoslovil, da je od njegovega bogastva rečeno, da je bilo neskončno in slava njegova obilna? (II. Kron. 17, 5.) Pa blagoslovil ga je zato, ker je hodil po njegovih zapovedih, in ne po grehih Izraelovih. Mar ni bil Bog tisti, ki je na gnojnem kupu v poterpežljivosti uterjenega Joba dvakrat bogatejšega, in dvakrat bolj srečnega storil, kakor je bil še poprej? Temu pa se ni čuditi, ako v sv. pismu beremo prisege, ki jih je storil svojemu ljudstvu rekoč: „Ako poslušaš glas svojega Gospoda, in spolnuješ njegove zapovedi, prišli bodo nad te vsi blagoslovi. Blagoslovljen boš v mestu in na polji. Blagoslovljen bo sad tvojega telesa in tvoje zemlje, in sad tvoje živine, čede tvojih goved in tamori tvojih ovec. Blagoslovljene tvoje žitnice, in tvoje zaloge. Tvoji sovražniki bodo popadali pred tvojimi očmi; po enem potu bodo prišli nad te, in po sedmoro potih bodo bežali pred tvojim obličjem“. (V. Moz. 28.) Vidite! tak blagoslov obeta Gospod ljudstvu, ki živi po njegovih zapovedih. Zraven blagoslova mu zaterjuje

b) svoje varstvo. Varuje ga posebno lakote, draginje, bo-lezen, vojsk in vsakoršnih zaderg. Priča tega nam je vsa zgodovina. Poglejte! 40 let ga ni bilo med Izraelskim ljudstvom, kterih je bilo brez žen in brez otrok čez 600 tavžent mož, ne enega bolnika; 40 let se jim obleka ni ne raztergala, ne se postarala. Je bilo ljudstvo lačno, kruh jim je rosil z nebes; je bilo žejno, iz skal jim je dajal teči studencine; so jih sovražniki napadli, osramoteni in vžugani so morali bežati, ali pa so bili pobiti. Da se zidovje Jerihonskega mesta razvali, jim družega ni treba, kako skrinjo zaveze okoli njega sedemkrat nesti in trobiti. Še hoče Bog človeške moči poslužiti, mu je 300 serčnih mož zadosti, da premagajo brezštevilno vojsko Madijancev, in edina Judit poniža ošabnost Asircev. Kako mogočno da je varstvo Gospodovo pri

ljudstvu, ki se njega derži, vidi se iz te prigodbe: Judovsko kraljestvo, čegar kralj je bil Abija, je vedno služilo Bogu; Izraelovo pa, čegar kralj je bil Jeroboam, se je k molikom obrnilo in vse hudobije vganjalo. Vname se med obema strašna vojska. Pripravljenih ima Abija 400 tavžent, in Jeroboam 800 tavžent mož. Pred bojem moli Abija na Semeronskem hribu k Bogu, pričakuje zmage nad sovražniki zavoljo spolnovanja zapoved, ki jih je dal njih očetom. In komej duhovni zatrobentajo in pred bojem vsa armada silen krik zažene, Jeroboam in ves Izrael prestrašen pobegnejo z bojišča, in 500 tavžent ranjenih in pobitih pride v Abijeve roke. — Tako srečen je konec vojske, za ktere se Gospodova moč bori; bori pa se za tiste, ki spolnujejo Gospodove zapovedi.

Prav modro je toraj svetoval Abior Holofernu, rekši: „Predvari, predno se z Judi v vojsko podaš, kako da stojé pri svojem Bogu, in le če veš, da so se pred njim zadolžili, pojdi zoper nje; padli bodo ter nosili tvoj jarm in tvoje železje. Ako njih Bog nad njimi ne najde nobene krivice, nam bodo ž njegovo pomočjo zoperstali, in vsi deželi bomo v zasramovanje“. (Jud. 5, 25.) In tako se je tudi zgodilo. Glava Holofernova je padla pod mečem, Asirci so bili premagani, Judje pa so pod varstvom svojega Boga naj slavnjšo zmago pridobili.

Tega vam bodi zadosti, da spoznate, da podloga vse sreče je spolnovanje nauk sv. vere, da je blagoslov in varstvo Božje le ondi, kjer živi ljudstvo po njegovih zapovedih. — Nesreča nasproti nikoli ne praznuje, in iz jame v jamo pogrezuje se posamezna družina, kakor cele cesarstva, ki Boga in sv. vero od sebe otresejo.

2. Kako živo nam zopet to resnico Judovsko kraljestvo skozi in skozi dokazuje! Kako močno, lepo in cveteče je bilo ob času Salamonovem! Ko je pa ljudstvo s kralji vred od vere odpadlo, zginila je vsa poprejšna moč in slava. Rekel je Gospod Salomonu: „Ker nisi ohranil moje zaveze in mojih zapoved, bom razderl in razcepil tvoje kraljestvo, in ga dal tvojemu hlapcu“. (III. Kralj. 11, 11.) In tako se je tudi zgodilo. Že po njegovi smrti je 10 rodov od njegovega sina Roboama odpadlo in so k Jeroboamu prestopili, in samo rod Juda z Benjaminovim sklenjen mu je zvest ostal. In ker so bili kralji Judovski in Izraelski, razun nekterih, silno hudobni in terdovratni na vse opominjevanje prerokov, se je Gospod naj prej nad Izraelovimi rodovi razsrdil, poslal v njih dežele Salmanazarja, Asirskega kralja, ki jih je premagal in odpeljal v Asirsko sužnost.

Kakoršna se je pa zavoljo greha zgodila Izraelskemu kraljestvu, taka tudi Judovskemu. Ob dnevih hudobnega kralja Joakima pride Babilonski kralj Nabuhodonozor s svojimi trumami v Jeruzalem, požge in razdene sčasoma tempelj in kraljev dvor, razspe mesto in zidovje, kralju Sedekiju oči izkopa, njegove sinove pomori in ljudstvo v sužnost odpelje. Ni se zastonj Jeremija prerok usedel na groblje Jeruzalema in zdihoval: „Kako zapuščeno je mesto, ki je bilo polno ljudstva. Ceste v Sionu žalujejo, ker ni nikogar k prazniku. Vse njegove vrata so razderte, duhovni zdihujejo, device so brez lepotičja, in vse je z britkostjo napolnjeno“.

Ravno tako so Judje v sužnosti zdihovali po Jeruzalemu, po tempelju, po Božji službi in po lepi domačiji. Na verbe so obe-sili vesele citre in le glas žalovanja se je razlegal iz njih ust. „Ob Babilonskih vodah, pravijo, smo sedeli in jokali, ko smo se Siona spominjali. Tisti, ki so nas v sužnost peljali, so prigovarjali: Zapijte nam hvalnico, kakoršne se v Sijonu pojó! Pa smo odgovorili: Kako bomo peli Gospodovo posem, ker smo v ptuji deželi in deleč od svojega doma?“

Tu imate izglede, v kolike reve in nadloge, v koliko žalost se zakoplje ljudstvo, pri katerem vera in Božja služba razpade, in da si vera in sreča ljudstva roci podajate. Kolikor terdniša vera, toliko terdniše kraljestvo; kolikor bolj pa je vera omajana, toliko bolj so omajani stebri in podloge dežel in cesarstev, toliko manj blagoslova z nebes in časnega teka imajo vsi posamezni viri sreče in blagostana.

Ljubi moji! vse to je dobro znano sovražnikom kraljestev in cesarstev. Zato vidimo, da vsi, kateri želé kako deželo spodkopavati, vzdignejo se naj prej zoper sv. vero, prepričani, da, ako vero ljudstvu vzamejo, vzeli so mu dušo iz telesa in ga položili merliča na mertvaški oder. Britkih solz vredne prigodbe o tem nam hrani zgodovina. Ni še dosti nad 70 let, kar so brezbožni modrijani na Francoskem ljudstvo preslepili, da so vso vero od sebe otresli, svojega kralja v smert vlekli, 130 škofov, 40 tisuč duhovnov in brez števila drugih vernih kristjanov ob premoženje pripravili, jih ali v ječo vergli, ali ob glavo djali ali jih pa v pregnanstvo izgnali. In ta kervava kopel, ki je enake svet ni videl, s čim se je začela? Vidite, sv. vero so naj prej napadli; sv. Rešnje Telo naj nesramniše oskrunili, in neko očitno znano nesramnico v procesijah po ulicah Pariškega mesta okoli nosili in jo potem v veliki cerkvi na mestu svojega patrona v altar postavili in jo ondi za boginjo modrosti častili. In sedaj od l. 1848 sem kaj družega si z besedo, z izgledi, s pismi in z vsakterim peklenskim počet-

jem brezverneži po našem cesarstvu kakor po vseh deželah Evrope prizadevajo, kakor naj prej vero, za njo pa tudi cesarstva spodkopati in v nedopovedljive reve in nesreče pogrezniti? Spoznajte kristjani! v teh žalostnih znamenjih velikost tiste nevarnosti, ki nam žuga, ako je vera omajana, in bodo naj vam v svarjenje, da se naukov sv. vere zvesto deržite, ter spolnovanje Božjih in cerkvenih zapoved od svojih otrok in poslov pred vsem drugim naj poprej tirjate, ako hočete sebi in svojim otrokom stanovitno podlago časne in večne sreče postaviti. Ohranite v spominu besede kraljevega preroka, ki vam jih tudi jes v spomin glasno zakličem: „Ako Gospod hiše ne zida, se zastonj trudijo, kateri jo zidajo; ako Gospod mesta ne varuje, zastonj čuje, kdor ga varuje“. (Ps. 126,1.)

S k l e p.

Učite se sploh spoznati, da pedanj zemlje več ali manj ni naš namen, in da srečen, miren in zadovoljen ni tisti, kdor veliko ima, ampak tisti, kdor zna z malim zadovoljen biti. Srečen je tisti, pravi Kristus, kdor vero ima in jo ohrani, ker le v spolnovanji naukov sv. vere vživa tisti mir, ki so ga angeli pri Kristusovem rojstvu zemljanom oznanovali, in ki ga je Kristus svojim učencem kot naj večo dragocenost v zapuščino dal. Ta mir doseči in ga do smerti ohraniti, bodi vaše prizadetje, in zato iz globočine svojega serca vsem zakličem: „Mir Gospodov vam bodi“, in ostani vselej z vami! Amen.

Postne pridige.

Peta postna nedelja.

(Sv. križ svitla zvezda ob smertni uri.)

„Vsi umiramo, in se razlivamo, kakor vode na zemljo, ki se ne vernejo.“

II. Kralj. 14, 14.

V v o d.

Sv. Matilda je bila žena mogočnega nemškega cesarja Henrika I. Ko je ta cesar umrl peljala je žalostna vdova Matilda svoje petero otrok k mertvemu truplu svojega moža, in jim je rekla: „O moji ljubi otročiči! pogledjte tukaj, kaj je človek. Vaš rajni oče so bili naj mogočnejši cesar na svetu, pa hitro jih je Bog iz tega sveta poklical. Pred smertjo jih ni mogla obraniti ne mogočna vojska, ne kraljeva čast. Kraljeva krona, bogastvo in častne znamenja so tukaj ostale, mertvo truplo bo pa v kratkem prah. Duša vašega rajnega očeta je že stala na rajtingi božji, in Bog vé, kako se ji v večnosti godi?

Tako je govorila ta sveta cesarica, in prav je imela, ker pred smertjo nas res ne obvaruje nobena čast, nobena moč, nobena sila. Ker sta še Adam in Eva v paradižu grešila, sta s tem smert priklicala črez se in vse nas, njune otroke.

Da umreti moramo, nas že vsakdanja skušnja uči. Le pogledjmo okoli sebe, kako se vse spreminja. Da umreti moramo, uči nas zlato sonce, katero po dne zemljo ogreva in razsvetljuje, na večer se pa spet skrije; nas učijo rože in drevesa, ki zelené in veselo cvetijo, čez nekoliko se pa spet obletijo; nas učijo posvetne veselice, posvetne bogastva, ktere se hitro v britko žalost in revščino spremenijo; nas uči naše telo, katero bo skoraj ležalo na mertvaškem odrn, in ničesar čulo in čutilo, kar se okoli njega godi. V kratkem, da umreti moramo, nas vsa narava uči.

Da umreti moramo, nas uči sv. pismo, „Prah si in v prah se boš povernil,“ rekel je že Bog prvemu človeku: „Vsi umiramo,“ govori sv. Duh, „in se razlivamo kakor vode na zemljo, ki se ne vernejo. Kdo je človek, ki živi in ne vidi smerti?“ In sv. apostel

Pavl pravi: „Ljudem je odločeno enkrat umreti.“ Hebr. 9, 27. „Nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč prihodnega iščemo.“ Da umreti moramo, ravno to nas učijo tudi sv. cerkveni očetje: „Če večkrat travo, seno in lepo rožo pogledaš,“ govori sv. Efrem, „pomisli na slabost svojega telesa, in spomni se besede Izaija preroka: Vse meso je kakor seno, in vsa lepota človeka kakor cvetlica.“

Pa preljubi častilci sv. križa! vsi bomo enkrat umerli, pa ne vemo kdaj? Kdo bo v britki smertni uri naša tolažba? Sv. križ in vsmiljeni Jezus na križu. Sv. križ bo svitla zvezda, koja nam bo svetila iz solzne doline v neizmerno večnost.

Zvezde na nebu se po svoji velikosti in svetlobi ena od druge razložijo, tako tudi sv. križ ne bo za vzacega enaka zvezda ob smertni uri.

Sv. križ bo na smertni postelji:

1. kervavo žareča zvezda vsem terdovratnim grešnikom in grešnicam;
2. zgodnja danica vsem nedolžnim;
3. morska zvezda vsem spokornikom.

To troje, ljubeznivi! vam želim danes v svoji slednji postni pridigi v kratkem razložiti. Prosimo križanega Jezusa, naj bi milostljivo blagoslovil tudi naše današnje premišljevanje; priporočimo se tudi Mariji žalostni materi!

Razlaga.

1. Na nebu se vsaki jasni večer viditi more precej velika zvezda, koja se po svojej nekoliko rdeči svetlobi od drugih lahko razloči. Arabi, ki se z zvezdogledjem posebno radi pečajo, ti zvezdi „Betegueze“ pravijo. Kervavo rdeča zvezda je tudi sv. križ vsem nespokorjenim grešnikom in grešnicam ob njih smerti. Oh ni je več nesreče na svetu, kakor je smert nespokornih grešnikov in grešnic!

Mislite si, ljubi moji! take grešnike in grešnice na smertni postelji: Kako je ž njimi?

Grešnik, nespokorjeni grešnik se trese pred smertjo. Vest, ktero je z grehi zadušil, se zbudi, in ga peče kakor ogenj. Tak nesrečni grešnik vidi za seboj zgubljene leta, — zamujene gnade, — storjene pregrehe! — Kje je grešno veselje, ktero je tako skerbno iskal? Zginilo je in se v britkost spremenilo, — le madeži tega veselja so še ostali. — Kje je posvetno bogastvo, ktero je po krivici dobil? Strupen modros je zdaj za njega! — Kje so lažnjivi prijatelji, nesramne tovaršice, s kterimi se je pregrešil? Oh strašen

spomin! — Kje so lepe oblačila, kje vsa telesna lepota? Skadila se je kot dim! — Kje so ure, ktere je s pijančevanjem in nečistostjo zapravljal? Ni jih več. — za vselej so zgubljene! Kje so sveti časi, kje obilne gnade, ktere mu je Bog ponujal? Oh, zamudil jih je! Le grehi, te strapene kače, so še ostali. Kakor peklenške pošasti stojijo okoli njegove smertne postelje; ja vse, karkoli on za seboj vidi, je za njega žalostno, je strašno. — In kaj vidi pred seboj? Britko smert, — neznano večnost, — toliko pohujšanih duš, ktere ga tožijo, vidi s kervjo oškropljeni Jezusov križ, pa ta je za njega zdaj le kervavo rdeča zvezda. Ni več ta križ za njega znamenje milosti, timveč le ojster tožnik. — Kaj vidi nad seboj? Razžaljenega Sodnika, — ojstro rajtengo! — Za njega ni več milosti, ampak le ojstra sodba! — In kaj vidi pod seboj? Žareči pekel, — peklenških duhov strašno derhal, ktere svojega novega soseda željno čakajo! — O mertvaško oko, kaj vse vidiš na smertnej postelji?! O grešno serce, kaj moraš občutiti?! O zrešno kervjo oškropljeni križ, ti si žalostna, kervavo rdeča zvezda vsem nespokornim grešnikom in grešnicam! „Smert grešnikov,“ pravi sv. Duh, „je silno huda.“

Kako strašna da je smert terdovratnih grešnikov in grešnic, priča nam sv. pismo. Kdo se, postavim, ne spomni strašne smerti puntarjev Koreta, Datana in Obirona? Komu je neznana čudna smert kralja Antioha in Herodeža i. t. d.? Kdo z žalostnim sercem ne misli na nesrečno smert izdajalca Judeža, ali terdovratnega razbojnika na križu? Ja, ja smert grešnikov je silno huda.“

Ob času strašnih prekucij in hudega punta na Francoskem je pribežal med drugimi tudi nek francoski vojvoda na Nemško. Skrije se pri nekem Gospodu, ki se je Bertram imenoval. Pa tudi tukaj ni bil varen pred sovražniki in je moral dalej bežati. Ker je bil pot gorat in nevaren zavoljo tatov in potepuhov, spremlja ga Bertram s koso. Ko že globoko v les prideta, umori hudobni Bertram vojvoda s koso, mu vse vzame, in njegovo mertvo truplo v zemljo zakoplje. Nihčr ni te strašne hudobije vidil, kakor Bog vsegavedoč. Ker je bil vojvoda bogat, kupil si je Bertram sedaj lahko tisto posestvo, ktero je imel do zdaj v najemu. Pozidal je lepo hišo, začel dobro jesti in piti, in trebuh je bil sedaj njegov Bog. Ljudém, ki so se čudili, da je revni najemnik na enkrat tako bogat postal, rékel je, da mu je francoski vojvoda, ktereja je pri sebi imel in ga po tem dalej spremlil, iz hvaležnosti toliko denarja dal. Nekteri so mu verjeli, drugi pa so s glavami majali, in si čudne reči na ušesa pripovedovali, posebno ker je bil Bertram večkrat zmešan in je dostikrat zdihoval: „Vojvoda! vojvoda! kerv! kerv!“ Svoja oba sina, ki sta bila pridna mladenča, je Bertram v veliko mesto v šolo poslal. Ko med tem Bertram hudo zboli, pošlje svojega hlapca po sina v mesto, naj bi prišla k njegovi oporoki. —

Vbogata in gresta za hlapcem, ki ju v očetov hlev pelje. „Kaj v hlevu oče ležijo?“ se čudita sina. „Taka je,“ pravi hlapec, in odpre hlevne duri. Pa oh, čuden pogled za mladenčca! Mala lučica razsvitljuje hlev, v katerem je bolni oče ležal. Na steni visi črna, zarujevela kosa. Bertram leži na gujili slami, in pod glavo ima vrečo, ktera je bila kakor s kamni napoljena. Oče težko diha, in nobenega zdravila noče vzeti. Ko vglada svoja sina, zadere se: „Krivično blago nikoli dobro ne stori!“

„Oče! oče! kaj vam je?“ kličeta žalostna sina. „Poverniti moram!“ se bolnik škripavo zadere. Njegov glas je bil kakor glas razbitega zvona, in pogled strašen. Sina ga tolažita, oče pa zgrabi za koso, ktera je na steni visela, ter čudno zavpije: „Tukaj je njegova kri!“ „Oh, Bog! Bog! — čigava kri?“ vprašata žalostna sina. „Francoskega vojvoda kri! S to koso sem ga v gojzdu umoril. Ja, ja! jes sem njegov morivec! — Vzel sem mu vse, blago in življenje! S koso sem mu razbil glavo. — Ljudem sem se legal, in ti so mi verjeli, — meni vbijavcu!“ — „Da vesta, da resnico govorim,“ pravi Bertram dalej, „poglejta človeške kosti v vreči pod mojo mrtvaško glavo.“ In pri tej priči je izvlekel mrtvaško glavo in druge kosti iz vreče, jih po hlevu metal, in kakor zmešan vpil: „To so njegove kosti!“ To njegova buča! S svojo koso sem ga umoril! — Na nji se vidi njegova kri! — Nedolžna kri na kosi! In na moji duši strašen ogenj!“ Sina zakrijeta od žalosti svoje obraze, padeta na kolena, in zdihujeta: „Jezus, Marija in Jožef vam bodita v pomoč!“ „Moram zadostiti!“ vpije bolnik. „Nikjer nisem našel pokoja. — S svojimi rokami sem po noči izkopal te koščice, kamor sem jih takrat pokopal, in jih imam sedaj v zgavje, pa krivično blago ne stori dobrega! Otroka, povernita vse, ja vse dajta nazaj! — To je moja oporoča!“ Sina se prikloneta k nesrečnemu očetu, Bertram strašno zastoka, čudno z zobmi zaškriplje, pade nazaj na slamo, in bilo je po njem. Med tem se hlevne vrata odpró, gozpod fajmošter, po ktere je hlapec tekел, stopijo z Bogom v hlev, pa bilo je že pripozno! — Ja ljubi moji! resnične so besede sv. pisma: „Smert grešnikov je silno huda.“ Pa zapustimo strašno podobo nespokornih grešnikov na smertni postelji, ter pogledjmo nedolžnega, kako lepo umira!

2. Še je rumeno sonce daleč za gorami, že se prikaže na juternem nebu prelepa zvezda, — zgodnja danica. Zgodaj je vstala, da napové vsem stvarjem čarobni prihod kraljevega sonca. Taka zgodnja danica je sv. križ vsem nedolžnim na smertni postelji.

Kaj je smert nedolžnim, pokazal nam je nedolžni Jezus sam, ki je hotel na križu naj britkejšo smert okusiti, da bi našo smert oslajšal, naj bi nam toliko grenká ne bila. Nedolžnim je smert prijazna cesta, ktera jih pelje od dela k pokoju, od žalosti k veselju,

iz teme v luč. Nedorodni mladeneč, sv. apostel Janez, je slišal iz neba glas, ki mu je rekel: Zapiši: „Blagor mrtvim, kateri v Gospodu umerjejo! Odslej, reče duh, naj počivajo od svojega truda.“ Smert je nedorodnim dobri prijatelj, mili angel, ki jih kliče iz revščine, od beraške mize, na nebeško gostijo. Nedorodni pozdravljajo z velikim veseljem na smertni postelji sv. križ, prijazno danico, ktera jim naznanjuje prihod „sonca pravice“, in jim kaže na neizmerno ljubezen Tistega, ki je na križu umerl. Zgodnjo danico, sv. križ, je na svojem smertnem potu apostel, sv. Andrej, prav lepo pozdravil, rekoč: „Bodi pozdravljen, o sv. križ! S Kristusovim telesom posvečen in z njegovimi udi kot z biseri olepšan. Verni vedó, kako častljiv si sedaj, ko je naš Gospod na tebi visel. Križ presveti, dolgo sem te pozelel, sedaj sem te našel. Z veseljem te objamem, z veseljem sprejmi tudi ti mene, ki sem učenec Tistega, ki je za mene na tebi visel.“ Ko je prišel do križa, objel ga je ko svojega naj boljšega prijatelja in poljubil. Rabeljni ga slečejo, ga nabijejo na križ, in ga s križem vred na kviško povzdignejo. Dva dni je sv. Andrej živ na križu visel, ter učil svoje verne in jih ljubeznjivo tolažil, rekoč: „Terpljenje tega sveta se ne more primerjati z velikim plačilom izvoljenih v nebesih.“ — Ljudje so h krivičnemu sodniku Egeji vreli, in z veliko silo tirjali, naj se svetnik s križa sname, ker že drugi dan terpi. Egej se ljudstva zboji, in zapove sv. marternika z križa sneti. Egej sam pride h križu. Ko ga sv. Andrej vgleđa, reče mu: „Čemu pa prideš sem, Egej? Hočeš v Kristusa verovati, ti v njegovem imenu odpuščanje tvojih grehov obljubim. Kar pa moj križ zadene, povem ti, da ne pridem več živ z njega. Že vidim svojega nebeškega kralja, ga molim in pridem skoraj k njemu.“

Ko so ljudje skušali tega apostelna s križa sneti, molil je on glasno, rekoč: „Ne dopusti o moj gospod, Jezus Kristus, da bi me s križa sneli, na katerem zavoljo tvojega sv. imena terpim. Vzemim me k sebi, moj mojster! vsaj sem te zmiraj ljubil, in se tvojega imena nikdar nisem sramoval. Moj Bog in Gospod, Jezus Kristus, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ Ko je bil to odmolil, pride kakor blisk iz neba svitla luč, ktera ga tako obsvetli, da ga ljudje še gledati niso mogli. Čez pol ure se zgubi ta čudna svitloba; duša sv. Andreja pa gre med angelskim petjem k Tistemu, katerega je toliko ljubila. O blagor nedorodnim, katerim je sv. križ tako lepa danica, kakor sv. Andreju! O srečna smert nedorodnih, kako lepo te že sv. Duh hvali, rekoč: „Draga je pred Gospodovim obličjem smert njegovih svetih.“ psalm 115, 15.

3. Kader na morju močen vihar vstane, ozirajo se mornarji na neko zvezdo na nebu, da pravega pota ne zgrešijo; ali, če jih je veter na stran zanesel, da spet na pravi pot pridejo. To zvezdo imenujejo „morsko zvezdo“. Kar je pa morska zvezda

voznikom na morju, to je sv. križ, in Kristusovo bitko terpljenje vsem spokornikom.

„Čut in misel človeškega serca sta nagnjena k hudemu od njegove mladosti“, tako že Gospod v stari zavezi govori. Lahko se toraj zgodi, da človek, od svojih slabost premagan, v greh zabrede. Podoben je takrat na svoji duši mornarjem na morju v hudi nevihti. Njegova duša je v vedni nevarnosti, se v peklenski brezen pogrezniti. Kam se bo revež obrnil v tej strašni nevarnosti? K sv. križu, ki je morska zvezda vsem spokornim grešnikom in grešnicam v življenju in posebno ob smertni uri. In ker smo terdovratne grešnike, pa tudi nedolžne že gledali na smertni postelji, poglejmo na tej postelji pa še prave spokornike in spokornice!

Tudi spokorni grešnik se boji smerti, ker dobro vé, kam bo šlo truplo, ne vé pa ne, kam bo šla duša. Boji se stopiti pred pravičnega Sodnika, kateremu nič skritega ne ostane. V tem strahu se mu prikaže morska zvezda — sv. križ, ki mu upanje daje. Tolaži ga resnična pokora, katero je delal, dobre dela, katere je storil. Storjeno krivico je že poravnal, pa tudi vse pohujšanje popravil. Seer mu prijatli, ki okoli njegove smertne postelje molijo, ne morejo več pomagati, pa tudi mokre rute ne, katere mu na vrečo glavo pokladajo; ali njegovi duši pomaga duhovnik, ki pri-nese bolniku sv. popotnico in ga s svetim oljem mazili. Kristus se sklene z bolnikom, in bolnik s Kristusom, pred katerim bo bolnik skoraj na sodbi stal. Kristusovo bitko martro bolnik prav pobožno poljubi, in zdi se mu, kakor bi tudi njemu usmiljeni Jezus rekel: „Zaupaj sin! zaupaj hči! tvoji grehi so ti odpušteni“. Ne boj se spokornik! spokornica! kakor spokorni razbojnik pojdeš tudi ti z Jezusom v paradiž. Bolnik se popolnoma v voljo božjo vda. — Ne boji se več. — Že mu lice blede, očesa temnijo, sapa zaostaja in žila. — Na bitko martro obrača še svoje oči, in zdaj: Z Bogom svet, in vse, kar je na svetu! — Zdelano truplo gre v zemljo počivat, spokorna duša pa nebeško veselje uživat.

Mogočni avstrijski junak Laudon, katerega spomin še zmiraj živi, je ležal na smertni postelji. K smertni postelji zakliče svojega stričnika in mu reče: „Boj se Boga, in zvesto spolnuj zapovedi keršanske vere, ker brez vere ni nihčér prav človek, nihčér prav junak, nihčér zvest služabnik.“ — „Kaj se pa ti jočeš, moj stari tovarš Botta?“ je enemu okoli stoječih generalov rekel. „Zato“, pravi ta, „ker naše dežele toliko dobrega očeta zgubijo“. „O jas sem naj manjši“, odgovori keršanski junak Laudon; „Bog je oče vseh. On bi gotovo moje življenje podaljšal, ako bi vam še potreben bil“. Za tem pa reče svojemu spovedniku: „Kakor slišim, ljudje za-me pridno molijo? O zahvalite te dobre ljudi v mojem imenu! Tudi jes bom pri Bogu za nje molil“. Tako je govoril

ta keršanski vojvoda, ki je tako junaško naše dežele pred Turki branil. Kako vse drugače pa zdaj nekteri imenitni gospodje govorijo! Tudi jes bom za vas vse molil, tako govori nedolžni, pa tudi pravi spokornik na smertni postelji, kteremu svitla zvezda — sv. križ v nebesa sveti. O Bog daj nam vsem skupaj tako srečno v Gospodu zaspati!

S k l e p.

Hitro, kakor bistra voda, čas naprej dervi, pa se ne poverne. To smo skusili, preljubi moji! tudi mi v tem postnem času. Komaj se je post začel, bo skoraj tudi že pri kraju. Pri kraju so pa tudi moje letošnje postne pridige od Kristusovega terpljenja. Ali bomo še ktere postne pridige slišali, ne vemo, ker „vsi umiramo“, pravi sv. pismo, „in se razlivamo, kakor vode na zemljo, ki se ne vernejo“. Preden pa sklenem svoje današnje premissljevanje, vam moram še nekaj iz sv. pisma povedati:

Ko so Izraelci zoper Boga in Mozesu v puščavi godernjali, pošlje Gospod nad nje ognjene kače, ki so jih pikale in morile. Izraelci so k Mozesu hiteli in djali: „Grešili smo, ker smo govorili zoper Gospoda in tebe; prosi, da nam odvzame kače.“ In Mozes je molil za ljudstvo. In Gospod mu je rekel: „Naredi bronasto kačo, ter jo postavi v znamenje; kdor koli bo pičen, in jo bo pogledal, bo živel.“ Mozes je tedaj naredil bronasto kačo, in jo je postavil v znamenje; in ko so jo pičeni pogledali, so bili ozdravljeni.

Ste tudi vi, preljubi bratje in sestre v Kristusu! od smertnih grehov hudo pičeni, — vam britka žalost serce zaliva, in vas težki križi tlačijo; da bote ozdravljeni, pritecite tudi vi pod častitljivo znamenje sv. križa! Izročite se Tistemu, ki je iz ljubezni do nas na križu umerl; saj sv. križ, in Kristusovo britko terpljenje na križu je: za nas vse, naukapolno ogledalo, naše pribežališče in močno orožje, naukov polna podoba, prelep nebeški vert, in svitla zvezda ob smertni uri. Tu tedaj, preljubeznivi! imate petero lepih naukov, ktere sem vam v začetku sv. posta dati obljubil. Do tebe, moj križani Jezus! pa imam pohlevno prošnjo: Blagoslovil si v puščavi krube, blagoslovi tudi moje nauke, naj se v sercih mojih poslušavcev veselo ozelené in obilno dobrega za večnost obrodé! Priporočam tudi tvojemu usmiljenemu sercu, žalostna Mati! sebe, svoje poslušalce in vse častilce križa tvojega božjega Sina. Amen.